

Ἐπίσημη Ἐφημερίδα

ISSN 0250-8168

L 385

τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων

24ο ἔτος

31 Δεκεμβρίου 1981

Ἐκδοση
στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα

Νομοθεσία

Περιεχόμενα

I Πράξεις, γιὰ τὴν ἰσχὺ τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται δημοσίευση

.....

II Πράξεις, γιὰ τὴν ἰσχὺ τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται δημοσίευση

Συμβούλιο

81/1056/ΕΟΚ:

- ★ Ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1981 περὶ ἐγκρίσεως τῆς ἑτησίας ἐκθέσεως γιὰ τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση τῆς Κοινότητος καὶ καθορισμοῦ τῶν κατευθύνσεων τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς γιὰ τὸ ἔτος 1982 1

81/1057/ΕΟΚ:

- ★ Ὅδηγία τοῦ Συμβουλίου τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1981 περὶ συμπλήρωσεως τῶν ὁδηγιῶν 75/362/ΕΟΚ, 77/452/ΕΟΚ, 78/686/ΕΟΚ καὶ 78/1026/ΕΟΚ περὶ τῆς ἀμοιβαίας ἀναγνωρίσεως τῶν διπλωμάτων, πιστοποιητικῶν καὶ ἄλλων τίτλων, ἀντιστοίχως, τῶν ἱατρῶν, τῶν νοσοκόμων ὑπεύθυνων γιὰ γενικὴ περίθαλψη, τῶν ὀδοντίατρων καὶ τῶν κτηνιάτρων, ὅσον ἀφορᾷ τὰ κεκτημένα δικαιώματα 25

81/1058/ΕΟΚ:

- ★ Ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1981 περὶ συνάψεως συμφωνίας συνεργασίας μεταξὺ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ τοῦ Βασιλείου τῆς Σουηδίας σχετικὰ μὲ τὴ σύνδεση τοῦ κοινοτικοῦ δικτύου μεταδόσεως στοιχείων (Euronet) καὶ τοῦ σουηδικοῦ δικτύου στοιχείων γιὰ σκοπούς συλλογῆς πληροφοριῶν, καὶ περὶ συνάψεως τριμεροῦς πρωτοκόλλου σχετικὰ μὲ τὴ συνέπειες τῶν συμφωνιῶν συνεργασίας γιὰ τὰ δίκτυα στοιχείων, συναφθεισῶν μεταξὺ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ, ἀφ' ἑνός μὲν, τῆς Ἑλβετικῆς Συνομοσπονδίας, ἀφ' ἑτέρου δέ, τοῦ Βασιλείου τῆς Σουηδίας 27

Συμφωνία συνεργασίας μεταξὺ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ τοῦ Βασιλείου τῆς Σουηδίας σχετικὰ μὲ τὴ σύνδεση τοῦ κοινοτικοῦ δικτύου μεταδόσεως στοιχείων (Euronet) καὶ τοῦ σουηδικοῦ δικτύου στοιχείων γιὰ σκοπούς συλλογῆς πληροφοριῶν 28

2

(συνέχεια στὴν ἐπόμενη σελίδα)

Οἱ πράξεις, οἱ τίτλοι τῶν ὁποίων ἔχουν τυπωθεῖ μὲ ἡμίμαυρα στοιχεία, ἀποτελοῦν πράξεις τρεχούσης διαχειρίσεως πού ἔχουν θεσπισθεῖ στό πλαίσιο τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς καὶ εἶναι γενικά περιορισμένης χρονικῆς ἰσχύος.

Οἱ τίτλοι ὄλων τῶν ὑπολοίπων πράξεων ἔχουν τυπωθεῖ μὲ μαύρα στοιχεία καὶ ἐπισημαίνονται μὲ ἀστερίσκο.

Τριμερές πρωτόκολλο σχετικό με τις συνέπειες των συμφωνιών συνεργασίας για τα δίκτυα στοιχείων, συναφθεισών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και, αφ' ενός μέρους, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφ' ετέρου δέ, του Βασιλείου της Σουηδίας 32

81/1059/ΕΟΚ:

★ Όδηγία του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1981 περί παρεκκλίσεως, υπέρ της Όμοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, από την οδηγία 73/403/ΕΟΚ περί συγχρονισμού των γενικών απογραφών πληθυσμού 33

81/1060/ΕΟΚ:

★ Όδηγία του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1981 περί παρεκκλίσεως, υπέρ του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, από την οδηγία 73/403/ΕΟΚ περί συγχρονισμού των γενικών απογραφών πληθυσμού 34

II

(Πράξεις, για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Δεκεμβρίου 1981

περί έγκρισης της ετήσιας έκθεσης για την οικονομική κατάσταση της Κοινότητας και καθορισμού των κατευθύνσεων της οικονομικής πολιτικής για τó έτος 1982

(81/1056/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τήν απόφαση 74/120/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 1974 περί επιτεύξεως ύψλοτέρου βαθμού συγκλίσεως της οικονομικής πολιτικής των Κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (1), όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 75/787/ΕΟΚ (2), και ιδίως τó άρθρο 4,

τήν πρόταση της Έπιτροπής,

τή γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (3),

τή γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής (4),

Έκτιμώντας:

ότι τά στοιχεία πού είναι απαραίτητα για τόν καθορισμό της οικονομικής πολιτικής τήν όποία θά πρέπει ή Έλληνική Δημοκρατία νά ακολουθήσει για τó 1982 δέν είναι διαθέσιμα και ότι, κατά συνέπεια, επιβάλλεται νά συμπληρωθεί ή παρούσα απόφαση μέ τόν καθορισμό των κατευθύνσεων αυτών τó συντομότερο δυνατόν, και, συγχρόνως, αν υπάρξει ανάγκη, νά επανεξετασθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τό Συμβούλιο έγκρινει τήν ετήσια έκθεση για την οικονομική κατάσταση της Κοινότητας (1981), όπως εμφαίνεται στό σημείο 2 τού παραρτήματος, και καθορίζει τίς κατευθύνσεις πού πρέπει νά ακολουθήσουν τά Κράτη μέλη στην οικονομική πολιτική για τó 1982, όπως εμφαίνονται στό σημεία 3, 4 και 5 τού παραρτήματος.

Άρθρο 2

Τό Συμβούλιο θά συμπληρώσει τó συντομότερο δυνατόν τήν παρούσα απόφαση μέ τόν καθορισμό των κατευθύνσεων τίς όποιες θά πρέπει νά ακολουθήσει ή Έλληνική Δημοκρατία στην οικονομική της πολιτική για τó έτος 1982, και, αν υπάρξει ανάγκη, θά επανεξετάσει τó σύνολο της παρούσας αποφάσεως, κατ' ακολουθίαν των κατευθύνσεων αυτών.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στό Κράτη μέλη.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 14 Δεκεμβρίου 1981.

Για τó Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. HOWE

(1) ΕΕ αριθ. L 63 της 5. 3. 1974, σ. 16.

(2) ΕΕ αριθ. L 330 της 24. 12. 1975, σ. 52.

(3) ΕΕ αριθ. C 327 της 14. 12. 1981, σ. 39.

(4) Γνώμη πού διατυπώθηκε στις 25 Νοεμβρίου 1981 (δέν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Έπίσημη Έφημερίδα).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1981/82

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα «Ετήσια Οικονομική Έκθεση 1981/82» προτείνεται από την Έπιτροπή και υποβάλλεται στα κοινοτικά όργανα σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου του 1974 ⁽¹⁾ σχετικά με την επέκταση ενός υψηλού βαθμού συγκλίσεως των οικονομικών πολιτικών των Κρατών μελών. Το Συμβούλιο εγκρίνει κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου του έτους —κατόπιν προτάσεως της Έπιτροπής και διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Έπιτροπή— μία ετήσια έκθεση επί της οικονομικής καταστάσεως της Κοινότητας και καθορίζει τις κατευθύνσεις οικονομικής πολιτικής που πρέπει να ακολουθήσει κάθε Κράτος μέλος.

2. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

(i) 1981: απορρόφηση των επιδράσεων της δεύτερης πετρελαϊκής κρίσεως στα πλαίσια της αστάθειας του δολαρίου

Σήμερα φαίνεται ότι ο όγκος του ΑΕΠ κατά τό 1981 θά είναι — σύμφωνα με τις καλύτερες εκτιμήσεις — της αυτής τάξεως με αυτόν του 1980, αν και, στην Έτήσια Έκθεσή της του περασμένου χρόνου, η Έπιτροπή είχε προβλέψει, αντίθετως, μία αύξηση κατά 0,6 % (δείτε πίνακα 1). Η ύφεση διάρκεσε δύο τρίμηνα περισσότερο από ό,τι είχε προβλεφθεί.

Η βασικότερη αίτια αυτής της διαφοράς μεταξύ προβλέψεως και αποτελέσματος είναι η σημαντική ανατίμηση του δολαρίου και η συνακόλουθη αύξηση των διεθνών επιτοκίων. Για την κατάρτιση των προβλέψεων τόν περασμένο χρόνο, η Έπιτροπή είχε πραγματικά λάβει υπόψη την υπόθεση μίας όρισμένης ανατιμήσεως του δολαρίου έναντι της ECU, αλλά η αύξησή του κατά 34 % από τόν Σεπτέμβριο του 1980 μέχρι τόν Σεπτέμβριο του 1981 ξεπέρασε σε μεγάλο βαθμό τις προβλέψεις. Επί πλέον, αναμενόταν μία κάμψη και όχι μία άνοδος των επιτοκίων κατά τό 1981.

Συνεπώς, οι τιμές των κοινοτικών εισαγωγών θά πρέπει να αυξηθούν ακόμη γρηγορότερα κατά τό 1981 από ό,τι κατά τό 1980 (16,5 % έναντι 14,5 %) και η επιδείνωση

των όρων έμπορίου σε βάρος της Κοινότητας θά είναι επίσης μεγαλύτερη (4 % έναντι 3 %). Ός προς αυτό, η ανατίμηση του δολαρίου τό 1981 ήταν, επομένως, της ίδιας τάξεως μεγέθους όπως η δεύτερη πετρελαϊκή κρίση κατά τό 1980 (αν και σε άλλα θέματα οι αντίστοιχες επιδράσεις τους ήταν διαφορετικές, ιδιαίτερα επί της ζητήσεως και της ανταγωνιστικότητας).

Κατά τό 1981 η τιμή του πετρελαίου σταθεροποιήθηκε γύρω στα 35 δολάρια τό βαρέλι (κατά μέσο όρο), κάτι που αντιστοιχεί χονδρικά στις προβλέψεις πριν από ένα χρόνο. Οι διακυμάνσεις των τιμών συναλλάγματος δεν έμποδισαν συνολικά την Κοινότητα να έπωφεληθεί από τη σταθεροποίηση της τιμής του πετρελαίου, διότι ένα «άσθενέστερο» δολάριο θά είχε, πιθανώς, επίσης άμβλύνει τις άσκούμενες πιέσεις για τη σταθεροποίηση της όνομαστικής τιμής του πετρελαίου.

Λόγω της γρήγορης άνοδου των τιμών εισαγωγών, σήμερα προβλέπεται μία αύξηση των τιμών καταναλώσεως πολύ πιο γρήγορη από ό,τι άρχικά προβλεπόταν (11,3 % έναντι 9,7 %) και αυτό παρά τη χαμηλή αύξηση των εισοδημάτων από μισθούς. Έπομένως, η καταπολέμηση του πληθωρισμού δεν απέδωσε σχεδόν κανένα αποτέλεσμα κατά τό 1981. Η συμπίεση των εισοδημάτων των νοικοκυριών είχε σαν αποτέλεσμα μία χαμηλή ιδιωτική αποταμίευση και μία έλαφρά πτώση της πραγματικής ιδιωτικής καταναλώσεως, αν και οι προβλέψεις εμφάνιζαν μία αύξηση κατά 2 %. Οι επενδύσεις και ο σχηματισμός αποθεμάτων άνηλθαν επίσης σε χαμηλότερο επίπεδο από ό,τι είχε προβλεφθεί, πράγμα που όφειλεται, χωρίς άμφιβολία, στο ότι επηρεάστηκαν από τό πολύ ύψηλό επίπεδο των επιτοκίων.

(1) Άρθρο 4 της απόφασεως 74/120/ΕΟΚ της 18ης Φεβρουαρίου 1974, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 75/787/ΕΟΚ της 18ης Δεκεμβρίου 1975.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Η κοινοτική οικονομία από το 1960 μέχρι το 1982

Έτη	Αύξηση του όγκου του ΑΕΠ	Αύξηση της παραγωγικότητας	Αύξηση των τιμών καταναλωτού	Άμοιβές ανά μισωτό	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Άνγκη χρηματοδότησης του Δημοσίου	Ποσοστό αποταμίευσης των νοικοκυριών	Αύξηση της προσφοράς χρημάτων Μ2/Μ3	Ποσοστό των ανέργων στον ενεργό πληθυσμό
	% (2)	% (4)	% (3)	% (3)	% του ΑΕΠ	% του ΑΕΠ	%	% (5)	%
1960-1969	5,0	4,8	3,4	8,4	0,4	-0,4		8,0	2,1
1970-1979	3,3	2,9	8,8	13,0	0,1	-2,4	13,8	13,8	3,8
1979	3,4	2,6	9,6	10,6	-0,5	-3,6	17,1	11,9	5,4
1980	1,1	0,9	11,8	13,4	-1,4	-3,5	16,3	10,5	6,0
1981 προηγούμενη Έκθεση (1)	(0,6)	(0,9)	(9,7)	(10,3)	(-1,2)	(-3,9)	(16,9)	(9,0)	(6,8)
1981 σημερινή Έκθεση	-0,5	0,8	11,3	11,5	-1,2	-4,4	16,2	11,2	7,8
1982 (2)	2,0	2,1	10,4	10,8	-0,9	-4,1	16,1	9,9	8,5
Έξάμηνα									
1981 — I	-0,2	1,3	12,1	:	-1,3	:	:	:	7,4
1981 — II (2)	1,1	2,3	11,1	:	-1,2	:	:	:	8,2
1982 — I (2)	2,2	2,0	10,8	:	-1,0	:	:	:	8,5
1982 — II (2)	2,7	2,2	9,8	:	-0,9	:	:	:	8,6

(1) Της 15ης Οκτωβρίου 1980.

(2) Προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής με βάση τις σημερινές ή προβλεπόμενες πολιτικές.

(3) Ποσοστιαίες μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.

(4) Άνά απασχολούμενο, σύνολο της οικονομίας.

(5) Τέλος της ετήσιας περιόδου.

Αντίθετα, σημαντική δελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών τιμών σε διεθνές επίπεδο, προκάλεσε μία αντισταθμιστική μεταβολή στη ζήτηση: τώρα αναμένεται οι εξαγωγές που προορίζονται για τις μη κοινοτικές αγορές να αυξηθούν κατά 4,5 % για το σύνολο του 1981, αν και τον περασμένο χρόνο προβλεπόταν μία αύξηση κατά 2,5 %. Παρά την επιδείνωση των όρων εμπορίου, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών πληρωμών, για το 1981, θά διατηρηθεί σ' ένα επίπεδο ανάλογο με εκείνο του 1980.

Η μείωση του ρυθμού δραστηριότητας και η αύξηση της προσφοράς εργασίας προκάλεσαν επίσης αύξηση της ανεργίας, αλλά οι σημερινοί υπολογισμοί για το σύνολο του 1981 (7,8 %) ξεπερνούν τις προηγούμενες προβλέψεις (6,8 %) κατά πολύ περισσότερο από ό,τι αναμενόταν με βάση τις σχέσεις παραγωγής-απασχόλησης που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν.

Όσον αφορά τα αποτελέσματα της οικονομικής πολιτικής, τώρα φαίνεται ότι η προσφορά χρήματος θά αυξηθεί κατά μέσο όρο κατά 11 % στο σύνολο της Κοινότητας, αν και προβλεπόταν μία αύξηση κατά 9 % για το 1981 στην τελευταία Έτσηια Έκθεση. Η Γερμανία τήρησε το νομισματικό της στόχο, αλλά μερικές άλλες χώρες τείνουν να ξεπεράσουν τους προβλεπόμενους στην τελευταία Έτσηια Έκθεση ρυθμούς ανάπτυξης.

Όσον αφορά τη δημοσιονομική πολιτική, η μη διαφαινόμενη ανάκαμψη είχε σαν συνέπεια την αυτόματη

άνοδική τάση των ελλειμμάτων, ενώ τα φορολογικά έσοδα ήταν χαμηλότερα και οι δαπάνες υψηλότερες, ιδιαίτερα λόγω των επιδομάτων ανεργίας και των επιτοκίων. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς, οι παράγοντες αυτοί θά μπορούσαν να επιδεινώσουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα κατά 1,5 % του ΑΕΠ περίπου, αλλά οι κυβερνήσεις προσπάθησαν να περιορίσουν την επιδείνωση αυτή μειώνοντας τις δαπάνες τους περίπου κατά 1 % του ΑΕΠ και έτσι το μέσο έλλειμμα ανέρχεται στο 4,4 % του ΑΕΠ έναντι 3,9 % που προβλεπόταν στην τελευταία Έτσηια Έκθεση.

Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα συνέχισε να λειτουργεί κατά τρόπο ικανοποιητικό κατά το 1980/81 με την έννοια ότι οι διακυμάνσεις των τιμών συναλλάγματος παρέμεναν πολύ χαμηλότερες από ό,τι κατά τη διάρκεια των 10 τελευταίων χρόνων (βλέπε πίνακα 2). Οι δύο επανευθυγραμμίσεις των κεντρικών τιμών που αποφασίστηκαν στις 22 Μαρτίου και 4 Οκτωβρίου 1981 (βλέπε πίνακα 3) επιβεβαίωσαν την ικανότητα του συστήματος να προδίνει κατά τρόπο κατευθυνόμενο σε αναπροσαρμογές σύμφωνα με τα θεμελιώδη οικονομικά κριτήρια, εμποδίζοντας έτσι μία άκανόνιστη ή ανορθολογική εξέλιξη των τιμών συναλλάγματος.

Αντίθετα, η σύγκλιση των βασικών στοιχείων της οικονομίας ήταν πολύ λιγότερο σημαντική, για να μην πούμε σαφώς ανεπαρκής. Οι αποκλίσεις του ρυθμού πληθωρισμού (όπως εκφράζονται από τη μέση απόκλιση

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Δείκτες συγκλίσεως και απόκλισεως στην Κοινότητα από το 1960 μέχρι το 1982

Έτη	Συντελεστής μεταβολής του ΑΕΠ κατά κεφαλή του συνολικού πληθυσμού		Μέση απόκλιση τετραγώνου των μεταβολών σε % των τιμών καταναλώσεως	Μέση απόκλιση τετραγώνου των μεταβολών του άποπληθωριστή του ΑΕΠ	Μέσος όρος των μεταβολών της τιμής συναλλάγματος (1)		Μέση απόκλιση τετραγώνου των αναγκών καθαράς χρηματοδότησεως του Δημοσίου σε % του ΑΕΠ	Μέση απόκλιση τετραγώνου των ποσοστιαίων μεταβολών της προσφοράς χρήματος
	Ίσοτιμίες άγοραστικής δυνάμεως	Τρέχουσες τιμές συναλλάγματος			Κοινότης των 10	Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα		
1960-1970	12,4	18,8	1,4	1,7	1,1	1,0	1,9	3,3
1970-1980	14,6	26,4	3,6	4,3	4,0	3,7	3,7	5,1
1979	15,7	29,5	4,8	4,9	2,7	1,8	3,7	5,4
1980	15,2	23,6	6,2	6,2	4,6	2,4	3,9	4,9
1981	15,3	20,9 (3)	6,0	6,1	3,2 (2)	2,1 (2)	4,4	3,9
1982 προβλέψεις	15,8	—	5,5	5,6	—	—	4,4	3,8

Συντελεστής μεταβολής = μέση απόκλιση τετραγώνου διά του μέσου.

(1) Μέση μεταβολή των νομισμάτων έναντι της ECU σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

(2) Πρώτο εξάμηνο.

(3) Τιμές συναλλάγματος, μέσα 1981.

Πηγή: Υπηρεσίες της Έπιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

τετραγώνου των αυξήσεων των τιμών καταναλώσεως) άνηλθαν κατά την περίοδο 1980/81 σ' ένα πολύ ύψηλο-τερο επίπεδο από ό,τι κατά τη διάρκεια των έτών 1975/76 μετά την πρώτη πετρελαϊκή κρίση. Οί απόκλισεις μεταξύ των δημοσιονομικών πολιτικών δέν σταμάτησαν νά αυξάνονται (όπως προκύπτει από τον πίνακα 2 ο όποιος δείχνει τη μέση απόκλιση τετραγώνου των δημοσίων έλλειμμάτων σάν ποσοστό του ΑΕΠ) κατά τη διάρκεια των έτών 1980 και 1981 σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία και άκόμη περισσότερο με τη δεκαετία του '60. "Αν και οί διαρθρωτικές διαφορές μεταξύ των έθνικών προϋπολογισμών θεωρούνται άπολυτα φυσιολογικές, οί μεγάλες άνισότητες άντιδράσεως των δημοσιονομικών πολιτικών σ' ένα οικονομικό φαινόμενο τέτοιο όπως ή πετρελαϊκή κρίση δέν είναι καθόλου σύμφωνες με τό στόχο της σταθερότητας των τιμών συναλλάγματος στά πλαίσια του ΕΝΣ. Έξάλλου, οί διαφορές στό βαθμό άπορροφήσεως της πρώτης πετρελαϊκής κρίσεως, από τά επίπεδα των πραγματικών μισθών, παραμένουν πάντοτε.

(ii) 1982 : προοπτικές ανακάμψεως

Οί προοπτικές για τον επόμενο χρόνο επηρεάζονται από τρία θεμελιώδη στοιχεία: τη φύση της κυκλικής ανακάμψεως, ή όποια θά πρέπει νά παρουσιαστεί κατά την περίοδο από σήμερα μέχρι τά μέσα του 1982, τη φύση των μεγάλων κινδύνων πού ύποθηκεούν αυτές τίς δρα-χυρόνιες προβλέψεις και, τέλος, τη φύση της πορείας της μεσοχρόνιας αναπτύξεως την όποια θά πρέπει νά ακολουθήσει ή οικονομία της Κοινότητος κατά την περίοδο από σήμερα μέχρι τό τέλος του 1982.

Σήμερα φαίνεται ότι έχει άρχίσει νά διαγράφεται μία όρισμένη κυκλική ανάκαμψη. Αυτό δείχνουν οί μελέτες

συγκυρίας της Κοινότητος, άν και ό ρυθμός της ανακάμψεως φαίνεται νά είναι άρκετά μέτριος. Τό ΑΕΠ άναμένεται νά αυξηθεί κατά 2 % περίπου τό 1982 σε σχέση με τό 1981, με ρυθμό πού θά παρουσιάσει κάποια επιτάχυνση κατά τη διάρκεια του έτους (2,5 % - 3 %). Οί εξαγωγές άναμένεται νά άποτελέσουν τό δυναμικότερο συστατικό στοιχείο της ζήτησεως (+ 6 %), άφου ή έσωτερική ζήτηση αυτή καθαυτή δέν αυξάνεται παρά μόνο κατά 1,5 %. Η αύξηση των τιμών καταναλωτου θά πρέπει νά έπιβραδυνθεί και νά καταλήξει στό 10,5 % περίπου για τό σύνολο του έτους και τό έλλειμμα του ίσοζυγίου τρεχουσών πληρωμών θά πρέπει νά μειωθεί στό 0,9 % του ΑΕΠ. Η αύξηση της προσφοράς χρήματος θά μπορούσε νά μειωθεί έλαφρά, ενώ σύμφωνα με τά σχέδια προϋπολογισμού, όπως είναι γνωστά σήμερα, τά έλλείμματα του δημοσίου θά πρέπει νά μειωθούν έλαφρά για νά φθάσουν κατά μέσο όρο τό 4,1 % του ΑΕΠ. Κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 1982 προβλέπεται ότι ή άνεργία θά σταθεροποιηθεί στό 8,5 % περίπου.

Τό έρώτημα πού τίθεται είναι εάν, μετά τη φάση ανακάμψεως των δώδεκα προσεχών μηνών και εξαίρωντας νέες έπιζήμιες κρίσεις, ή οικονομία της Κοινότητος θά ακολουθήσει μία τροχιά ανάπτυξεως ή όποια νά είναι συγχρόνως διαρκής και άρκετά σημαντική για νά άπορροφήσει την άνεργία. Είναι πολύ δύσκολο νά δοθεί μία σαφής άπάντηση. Πράγματι, ή τελευταία κυκλική ανάκαμψη (1978/79) διεκόπη μετά από δύο χρόνια ανάπτυξεως με ρυθμό 3,5 % και είχε μόλις έπιτρέψει τη σταθεροποίηση της άνεργίας κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. "Αν και ή άμεση αίτια αυτής της διακοπής είναι άναντίρητα ή δεύτερη πετρελαϊκή κρίση, είναι επίσης γεγονός ότι ή χρησιμοποίηση των φυσικών δυνατοτήτων σε πολλές βιομηχανίες ήταν ύψηλή εξαιτίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Έπανευθυγραμμίσεις των τιμών συναλλάγματος στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος που έγιναν το 1981

Νόμισμα	Άνατίμηση (+) ή υποτίμηση (-) των διμερών κεντρικών τιμών		Μεταβολές των σταθμισμένων τιμών συναλλάγματος προκαλούμενες από τις τροποποιήσεις των κεντρικών τιμών ⁽²⁾	
	22 Μαρτίου 1981	4 Οκτωβρίου 1981	22 Μαρτίου 1981	4 Οκτωβρίου 1981
DM	0	+5,5	+1,4	+5,9
Fl	0	+5,5	+0,6	+3,7
Dkr	0	0	+0,9	-2,5
FB/Flux	0	0	+0,6	-1,8
£ Irl	0	0	+0,6	-1,4
FF	0	-3	+1,8	-4,5
Lit	-6	-3	-6,0	-4,6
£ ⁽¹⁾	(+22,7)	(-9,9)	—	—

(1) Η λίρα στερλίνα περιλαμβάνεται στην ECU αλλά δεν συμμετέχει στο συναλλαγματικό μηχανισμό του ΕΝΣ. Για τεχνικούς λόγους, στη λίρα στερλίνα αποδίδεται μία υποθετική κεντρική τιμή εντός του συστήματος. Με την ευκαιρία της κάθε μιάς από τις δύο έπανευθυγραμμίσεις, αυτή η κεντρική τιμή προσαρμόστηκε σύμφωνα με τη δική της τιμή αγοράς, έναντι των νομισμάτων που βρίσκονταν στο κέντρο του συστήματος την παραμονή των έπανευθυγραμμίσεων (τό φιορίνι την 22α Μαρτίου και η δανική κορόνα την 4η Οκτωβρίου).

(2) Έναντι των νομισμάτων που συμμετέχουν στο συναλλαγματικό μηχανισμό του ΕΝΣ.

ένος πολύ ανεπαρκούς επιπέδου επενδύσεων. Η προειδοποίηση είναι ξεκάθαρη: για να υπάρξει μία μείωση της άνεργίας, η φάση της κυκλικής ανακάμψεως θα

πρέπει να συνοδεύεται από μία ριζική μετατροπή των δομών της ευρωπαϊκής οικονομίας και θα απαιτήσει σημαντικές συνεισφορές των κοινωνικών εταίρων.

3. ΣΚΙΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Οί προσανατολισμοί της οικονομικής πολιτικής για την Κοινότητα μπορούν να καταταγούν στις τρεις ακόλουθες κατηγορίες:

- (i) Άμεσα προβλήματα οικονομικής πολιτικής συνδεδεμένα με τό διεθνές νομισματικό περιβάλλον και τά όποια προκύπτουν από την έπανευθυγράμμιση που έγινε στό Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα την 4η Οκτωβρίου 1981. Πέρα από τά προβλήματα που θέτει ή μόνιμη διαχείριση της νομισματικής πολιτικής, τά προβλήματα αυτά άφορούν τίς άποφάσεις σέ θέματα προϋπολογισμού και τίς περισσότερες περιπτώσεις τούς στόχους της έθνικής νομισματικής πολιτικής για τό 1982 και γενικά τίς διαπραγματεύσεις σχετικά μέ τούς μισθούς όσον άφορα την προσεχή περίοδο της συμβάσεως.
- (ii) Ποιές είναι οί δελτιώσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν στό θεσμικό πλαίσιο και ιδιαίτερα στους θεμελιώδεις κανόνες της οικονομικής πολιτικής, ιδιαίτερα για την αντιστροφή της τάσεως αποκλίσεως των δημοσιονομικών πολιτικών και των επιπέδων κόστους που παρουσιάζουν οί οικονομίες των Κρατών μελών.
- (iii) Κατά ποιό τρόπο πρέπει ή Κοινότητα, κατά τη διάρκεια όρισμένων έτών, να αντιμετώπισει τίς βασικές έπιταγές που άποτελούν ή αύξηση των επενδύσεων και ή δημιουργία ανταγωνιστικών άποσχολήσεων.

- (i) Άμεσες προοπτικές διαχειρίσεως της οικονομικής πολιτικής μετά την έπανευθυγράμμιση που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του ΕΝΣ

Η έπανευθυγράμμιση των κεντρικών τιμών του ΕΝΣ που πραγματοποιήθηκε την 4η Οκτωβρίου, άποτελεί μία σωστή διαχείριση του συστήματος. Άν και πρέπει να καταπολεμηθούν περισσότερο άποτελεσματικά οί άποκλίσεις που είναι ή αίτια της άναπροσαρμογής, αυτή ήταν σαφώς σύμφωνη μέ τούς κανόνες του συστήματος· οί συμμετέχουσες χώρες συνεχίζουν να έξασφαλίζουν μεταξύ τους μία άποτελεσματική προστασία έναντι των άκανόνιστων ή υπερβολικών μεταβολών των τιμών συναλλάγματος. Στο άμεσο μέλλον, ή οικονομική πολιτική πρέπει να προσαρμοστεί κατά δύο τρόπους:

- α) ή Κοινότητα πρέπει να ακολουθήσει μία στρατηγική ή όποια να της επιτρέπει να άποφύγει τους σκόπελους ενός υπερβολικά άσταθούς διεθνούς νομισματικού κλίματος·
- β) οί έθνικές πολιτικές για τό 1982 πρέπει να καθοριστούν κατά τρόπο που να έξασφαλίζει την έπιτυχία της έπανευθυγραμμίσεως των τιμών συναλλάγματος και να τοποθετούν την Κοινότητα στό δρόμο μιάς σταθερότερης ανακάμψεως κατά τη διάρκεια του προσεχούς έτους.

Για να έπιτύχει ή στρατηγική κατά τό 1982, άπαιτείται να καθοριστούν οί έθνικές πολιτικές στην Κοινότητα κατά τρόπο που να επιτρέπει την ένισχυση των στοι-

χείων αυτών της εξωτερικής πολιτικής, εξασφαλίζοντας προπάντων τή συνοχή μεταξύ των Κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τήν επανευθυγράμμιση που πραγματοποιήθηκε στο ΕΝΣ και τήν αναγκαιότητα μιάς καλύτερης συγκλίσεως.

Πρακτικά, μιά τέτοια δράση είναι αρκετά πολύπλοκη και αποτελεί απαραίτητα ένα άμφισθητό θέμα. Οι σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται στο πλαίσιο των σχεδίων προϋπολογισμών για τό 1982, από τά όποια όρισμένα έχουν ήδη υποβληθεί στά έθνικά κοινοδούλια, κατά τόν καθορισμό τό φθινόπωρο, από όρισμένα μεγάλα Κράτη μέλη, των νομισματικών στόχων για τό 1982 και κατά τίς προσεχείς διαπραγματεύσεις σχετικά μέ τίς κυριότερες συλλογικές μισθολογικές συμβάσεις για τήν επομένη περίοδο — συμβάσεις μερικές φορές έτήσιες όπως στή Γερμανία, ή, σέ άλλες περιπτώσεις, μέχρι τριών έτών όπως στήν 'Ιταλία. 'Η πολυπλοκότητα αυτή προκύπτει από τό γεγονός ότι, στήν περίπτωση μιάς άριστης κοινοτικής πολιτικής, αυτοί οι τρεις βασικοί τομείς τής διαδικασίας λήψεως αποφάσεων — οι προϋπολογισμοί, τό νόμισμα και τά εισοδήματα — πρέπει νά έχουν μιά συνοχή μεταξύ τους, τόσο σέ έθνικό όσο και σέ διακρατικό επίπεδο. 'Επί πλέον υπάρχουν, όπως είναι φυσικό, πολυσχιδείς θεσμικές επιπτώσεις σχετικά μέ τούς τρεις αυτούς τομείς (τό ακόλουθο κεφάλαιο αναφέρεται στά θεσμικά θέματα).

'Η πρώτη ιδιοτυπία που παρουσιάζουν οι προοπτικές για τό 1982 είναι ή άλληλεπίδραση που υπάρχει μεταξύ του προϋπολογισμού και τής νομισματικής πολιτικής. Σήμερα, είναι πιθανό ότι οι έπεκτατικές επιδράσεις επί τής οικονομικής δραστηριότητας μιάς πολιτικής αύξησεως του δημοσιονομικού έλλειμματος θά άντισταθμιστούν σέ μεγάλο βαθμό από τήν αύξηση των έπιτοκίων· άντίθετα, ή περιοριστική επίπτωση των δημοσιονομικών μέτρων μειώσεως των έλλειμμάτων πιθανότατα θά έξουδετερωθεί σέ σημαντικό βαθμό από τή μείωση των έπιτοκίων.

'Η δεύτερη ιδιοτυπία των προοπτικών αυτών είναι ότι ή επανευθυγράμμιση στά πλαίσια του ΕΝΣ πρέπει νά ακολουθηθεί από προσαρμογές τής έσωτερικής οικονομικής πολιτικής. Στίς χώρες στίς όποιες τό νόμισμα άνατιμήθηκε ή πολιτική σταθεροποίησης ενισχύεται, οι πιθανότητες μειώσεως των έπιτοκίων βελτιώνονται, πράγμα που θά πρέπει νά ενισχύσει τήν πραγματική οικονομία. Οι χώρες των όποιων τό νόμισμα υποτιμήθηκε θά πρέπει νά εκμεταλλευτούν τήν ευκαιρία που παρουσιάζεται σήμερα για νά προσαρμοστούν ταχύτερα στίς έξωτερικές συνθήκες, πράγμα που συνεπάγεται έντατικοποίηση των προσπαθειών τους για νά αποτύγουν αύξήσεις του κόστους, μεγαλύτερο έλεγχο τής δημοσιονομικής πολιτικής και διαχείριση τής νομισματικής πολιτικής τέτοια, ώστε νά επιτρέψει τή συνεχή διατήρηση των νέων κεντρικών τιμών.

'Υπό τίς σημερινές συνθήκες, ή πιθανή μείωση του δημοσιονομικού έλλειμματος τής 'Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας τής Γερμανίας θά μπορούσε νά συμβάλει σέ μεγάλο βαθμό στή μείωση των έπιτοκίων, που είναι ύψηλά σέ πραγματικές τιμές. 'Η έπίπτωση επί των έπιτοκίων, άν και δύσκολο νά μετρηθεί, θά μπορούσε νά είναι ιδιαίτερα σημαντική λόγω του διεθνούς νομισματικού πλαισίου που μόλις ξετάσαμε.

'Εντούτοις, για νά πραγματοποιηθεί, πρέπει νά πληρωθούν και άλλες προϋποθέσεις:

- (i) άποφυγή των «ύπερπερικοπών» όσον άφορά τή σταθεροποίηση των δημοσίων οικονομικών, και
- (ii) όργάνωση τής συγκλίσεως των μεθόδων όλων των Κρατών μελών, πράγμα που σημαίνει σύμφωνες προσαρμογές τής οικονομικής πολιτικής αλλά όχι ταυτόσημες.

Μπορεί νά υπάρξει κάποιος κίνδυνος από τίς «ύπερπερικοπές» στο μέτρο που τά δημοσιονομικά μέτρα μειώνουν τή ζήτηση και συνεπάγονται έτσι χαμηλότερο επίπεδο δραστηριότητας, που αυτόματα προκαλεί τήν έκ νέου αύξηση του δημοσιονομικού έλλειμματος, οδηγώντας έτσι σέ μιά νέα σειρά μέτρων περιοριστικού χαρακτήρα για νά τηρηθούν οι καθορισμένοι στόχοι όσον άφορά τό δημοσιονομικό υπόλοιπο. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι τά μέτρα που άποσκοπούν στή μείωση των δημοσιονομικών έλλειμμάτων άσκοδούν συστατική επίδραση επί τής ζήτησεως, αλλά τό φαινόμενο αυτό μπορεί νά άντισταθμιστεί από νομισματικές επιδράσεις και τήν έξωτερική ζήτηση. Οι κίνδυνοι τής ύφέσεως είναι μεγάλοι όταν τά δημοσιονομικά μέτρα είναι δυσανάλογα σέ σχέση μέ τήν έπιθυμητή μείωση του έπιτοκίου, ή όταν συνοδεύονται από μιά σημαντική υπερτίμηση τής τιμής συναλλάγματος ή αύξηση των κόστους που μειώνουν τήν άνταγωνιστικότητα τής οικονομίας. Δέν είναι λοιπόν εύκολο νά κριθεί ό «άντιπληθωριστικός» ή μή χαρακτήρας των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνονται όσον άφορά τή δημοσιονομική πολιτική. Αυτό κατά μεγάλο μέρος έξαρτάται από τή νομισματική κατάσταση και τή συμπεριφορά των κοινωνικών έταίρων, άνάλογα άν συμφωνούν ή διαφωνούν μέ τίς πολιτικές σταθεροποίησης και τίς πραγματοποιούμενες αναπροσαρμογές στον καθορισμό του εισοδήματός τους.

Τά Κράτη μέλη πρέπει νά υιοθετήσουν μιά στάση συγκλίσεως όσον άφορά τή δημοσιονομική πολιτική για νά μπορέσουν όλα νά έπωφεληθούν από τά πλεονεκτήματα τής έπιθυμητής μειώσεως των έπιτοκίων. 'Εάν δέν συμβεί αυτό, στήν καλύτερη περίπτωση, θά καταναμηθούν κατά άνισο τρόπο, αλλά τό σύνολο τής στρατηγικής κινδυνεύει νά άποσταθεροποιηθεί έξαιτίας, μεταξύ άλλων, τής εμφάνισεως νέων τάσεων επί των τιμών συναλλάγματος. Στήν περίπτωση των Κάτω Χωρών, ό προτεινόμενος για τό 1982 προϋπολογισμός φαίνεται νά συγκλίνει σέ μεγάλο βαθμό προς τή γερμανική στρατηγική όσον άφορά τό δημοσιονομικό υπόλοιπο, άν και τά επίπεδα φορολογίας και οι δημόσιες δαπάνες παραμένουν αρκετά ύψηλότερες στήν περίπτωση τής 'Ολλανδίας. Τό 1981 παρατηρήθηκαν πολύ διαφορετικές τάσεις στο Βέλγιο, στή Δανία, στήν 'Ιρλανδία και στήν 'Ιταλία, διότι τά δημοσιονομικά έλλείμματα έφθασαν σέ έξαιρετικά ύψηλά επίπεδα. Σ' αυτές τίς χώρες, ή ακολουθούμενη κατά τό 1982 δημοσιονομική πολιτική θά πρέπει τουλάχιστον νά προσανατολιστεί ξανά στον περιορισμό των έλλειμμάτων. Τά δημοσιονομικά μέχρι τώρα σχέδια προϋπολογισμών δέν αποτελούν παρά μόνο τά πρώτα βήματα προς αυτή τήν κατεύθυνση. Σέ καμιά περίπτωση οι κυβερνήσεις δέν θά πρέπει νά επιτρέψουν τήν υπέρβαση αυτών των όρίων, όπως έγινε τό 1981 σέ σχέση μέ τούς άρχικά προσδιορισμένους στόχους: άντιθέτως, ή επανευθυγράμμιση επιτρέπει τώρα τήν πρόβλεψη πιο φιλόδοξων στόχων όσον άφορά τήν παγιοποίηση

ηση των προϋπολογισμών. Η Γαλλία παρουσιάζει μία ιδιαίτερη κατάσταση: το 1980 ήταν η μόνη χώρα που είχε ένα άμελητο δημοσιονομικό υπόλοιπο. Έκτοτε, το έλλειμμα της αυξήθηκε άρκετά γρήγορα, αν και αυτό που προβλέπει το σχέδιο προϋπολογισμού για το 1982 παραμένει κατώτερο του κοινοτικού μέσου όρου, εκφραζόμενο σαν ποσοστό του ΑΕΠ. Η κυβέρνηση πρέπει να ελέγξει με μεγάλη προσοχή το μέγεθος των πραγματοποιούμενων αλλαγών που άφορούν τη δημοσιονομική πολιτική. Επί πλέον, τώρα, η επανευθυγράμμιση στα πλαίσια του ΕΝΣ επιτρέπει στις εξαγωγές να αναλάβουν ένα μέρος της τονώσεως της ζήτησης που είχε προβλεφθεί άρχικά για τον προϋπολογισμό του 1982.

Τα Κράτη μέλη έχουν μία κοινή προτεραιότητα: την άνευρεση, στη διάρθρωση των προϋπολογισμών που εγκρίθηκαν για το 1982, μιάς θέσεως για τις δαπάνες που απαιτούντά προγράμματα άπασχολήσεως και ενισχύσεως των επενδύσεων. Για να λάβουμε υπόψη τους γενικούς δημοσιονομικούς περιορισμούς, η επίτευξη του σκοπού αυτού απαιτεί να τροποποιηθούν τα ύφιστάμενα προγράμματα των τρεχουσών δαπανών. Σημαντικές αλλαγές μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς να εξασθενίσουν ζωτικές δημόσιες υπηρεσίες. Παραδείγματος χάρη, από την τρέχουσα δημογραφική εξέλιξη συνάγεται ότι πρέπει να μεταφερθούν πόροι από την εκπαίδευση προς την επαγγελματική κατάρτιση καθώς, θαμνηδόν, προοδεύει η «γενιά των πολυάριθμων τάξεων ηλικίας». Έντούτοις, πρέπει να βρεθεί με ποιά τρόπο θά μπορούσε να περιορισθεί ή αύξηση των προϋπολογισμών της κοινωνικής ασφάλισης αναπροσαρμόζοντας τις μεθόδους χρηματοδοτήσεώς τους και ενισχύοντας την αποτελεσματικότητά τους.

Κατά τον προσδιορισμό των νομισματικών στόχων για το 1982, είναι κατ' άρχην επιθυμητό να αυξηθεί ο βαθμός των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων στους κόλπους της Κοινότητας πριν να καθορίσουν οι κεντρικές τράπεζες τις πολιτικές τους σε πλήρη συμφωνία με τις έθνικές τους θεσμικές πρακτικές. Είναι πιθανόν ότι κατά το 1981 πολλές κεντρικές τράπεζες, έξαιρουμένης της Bundesbank, θά έχουν ξεπεράσει τους ρυθμούς επεκτάσεως του νομίσματος ή των πιστώσεων που είχαν προσδιορίσει σαν στόχους ή άκόμη αυτούς που είχαν προβλεφθεί από την Έπιτροπή στον έτήσιο οικονομικό άπολογισμό του περασμένου έτους. Τά νομισματικά μεγέθη του 1982 θά πρέπει να παραμένουν εντός όριων που επιτρέπουν μία σαφή μείωση των όνομαστικών έπιτοκίων χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο τις νέες κεντρικές τιμές του ΕΝΣ.

Στήν Κοινότητα υπάρχει όμοφωνία της άναγκαιότητας λήψεως μέτρων έπειγόντων και άποφασιστικών για τη μείωση της άνεργίας. Μία σωστή δημοσιονομική στρατηγική θά διευκόλυνε τά πράγματα. Τά άμεσα μέτρα που άφορούν την άποσχόληση πρέπει να έντατικοποιηθούν στο πλαίσιο αυτής της δημοσιονομικής στρατηγικής· τά μέτρα αυτά αναπτύσσονται κατωτέρω. Η έμπειρία της Γερμανίας μετά την πρώτη πετρελαϊκή κρίση και, πλέον πρόσφατα, της Ίαπωνίας άποδεικνύουν, και οι δύο, ότι μία γρήγορη και αξιόλογη προσαρμογή του μισθολογικού κόστους στις άνάγκες μιάς νέας καταστάσεως μπορεί να επιτρέψει την ύπερπήδηση σοδαρών οικονομικών δυσχερειών. Στή σημερινή κατάσταση, ή Εύρώπη έχει γίνει πιό ανταγωνιστική έξαιτίας της έξελί-

ξεως της τιμής συναλλάγματος στο έξωτερικό, σε σχέση με τό δολάριο και τό γιέν, σε συνδυασμό με μία μεταβολή των ίσοτιμών στο έξωτερικό στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος. Αυτό τό γεγονός άντιπροσωπεύει μία μεγάλη εύκαιρία για την εύρωπαϊκή διομηχανία, καθώς και για τη δημιουργία θέσεων άπασχολήσεως. Κατά τη διάρκεια των προσεχών μισθολογικών διαπραγματεύσεων θά πρέπει οι κοινωνικοί έταιροι να άποφασίσουν εάν θά έπιδεικνύσουν τη δελτίαση των ανταγωνιστικών δυνατοτήτων, επιτρέποντας έτσι τη μείωση των ρυθμών πληθωρισμού και των έπιτοκίων· για να πραγματοποιηθεί αυτό, πρέπει να γίνει άποδεκτό, σε σειρά κρατών, ότι οι πραγματικές αυξήσεις των μισθών πρέπει να είναι για μία περίοδο κατώτερες από την αύξηση της παραγωγικότητας ώστε ή οικονομία να επανακάμψει σε ριζικά ύψηλότερους ρυθμούς επενδύσεων και άναπτύξεως.

(ii) Έμπόδια που πρέπει να ύπερπηδηθούν για την έξασφάλιση μιάς καλύτερης συγκλίσεως σχετικά με τις νομισματικές και δημοσιονομικές πολιτικές, καθώς επίσης και όσον άφορά τά εισοδήματα

Κατά τά δύο τελευταία χρόνια παρατηρείται, συγχρόνως, μία σύγκλιση των όνομαστικών ίσοτιμών και μία άπόκλιση στις έξελίξεις που αναφέρονται στον προϋπολογισμό, στις τιμές και στο κόστος. Χωρίς άμφιβολία, είναι δυνατό να επιτραπεί μία τέτοια αντίθεση κατά τη διάρκεια μιάς όρισμένης περιόδου, αλλά μόνο με τίμημα αυξανόμενες οικονομικές στρεβλώσεις, όπως διευρνώμενες άνισορροπίες του ίσοζυγίου πληρωμών και αύξηση των πραγματικών έπιτοκίων στις χώρες με ύψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα ή προσπάθειες έλέγχου της κινήσεως των κεφαλαίων. Έντούτοις, σε ένα όρισμένο στάδιο, οι στρεβλώσεις αυτές πρέπει να άντισταθμιστούν από τις μεταβολές της τιμής συναλλάγματος, όπως τό έπιδεικνύει πρόσφατη έμπειρία.

Η έλλειψη ίσορροπημένης προόδου στις πολιτικές σταθεροποιήσεως έχει οδηγήσει ήδη την Έπιτροπή να ύποστηρίξει, στην ανακοίνωση της 1ης Ίουλίου, την έφαρμογή ταχύρρυθμων προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής σε πολλές χώρες έπιμένοντας στην άνάγκη λήψεως μέτρων σταθεροποιήσεως όσον άφορά τά δημόσια οικονομικά και τά εισοδήματα. Αυτή ή γενική ανακοίνωση άκολουθήθηκε από μία ανακοίνωση για τις άρχές τιμαριθμικής άναπροσαρμογής και από δύο συστάσεις όσον άφορά την οικονομική πολιτική του Βελγίου και της Ίταλίας.

Γενικά, υπάρχει συμφωνία όσον άφορά την άνάγκη ένθαρρύνσεως μιάς κοινής κοινής προσπάθειας της νομισματικής σταθεροποιήσεως σε σχέση με τη σύγκλιση των δημοσιονομικών πολιτικών και τις έξελίξεις των εισοδημάτων. Κρίνεται, λοιπόν, σκόπιμο να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στον τρόπο με τον όποιο οι θεσμικοί ή άκόμη διαχειριστικοί παράγοντες επιδρούν στην αντίδραση των οικονομικών στα γεγονότα που μπορούν να προκαλέσουν μία διαδικασία άποκλίσεως, και ιδιαίτερα:

α) ή αντίδραση των εργοδοτών και των μισθωτών σε μία αύξηση των τιμών κατά τη διάρκεια των μισθολογικών διαπραγματεύσεων·

- 6) η αντίδραση των νομισματικών οργάνων σε πιέσεις για αύξηση των πιστώσεων· και
- γ) η αντίδραση των δημοσιονομικών αρχών μπροστά σε αποτελέσματα που τείνουν να διαφέρουν από τις αρχικές προβλέψεις.

Όσον αφορά τους μισθούς, το φάσμα των ισχυόντων στην Κοινότητα συστημάτων εκτείνεται από περιπτώσεις όπου η συμφωνία επί των μισθών γίνεται σε ονομαστικούς όρους τουλάχιστον για ένα χρόνο, μέχρι τις περιπτώσεις αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής ή οποία μετακυλίζει τις αυξήσεις των τιμών στους μισθούς, μετά από ένα πολύ μικρό διάστημα (π.χ. δύο μηνών).

Όσον αφορά την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, η Έγταση Έκθεση που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο πέρυσι υπογραμμίζει την ύπαρξη γενικής συμφωνίας μεταξύ των κρατών όσον αφορά την αναγκαιότητα να αποφευχθεί η μετακύλιση των αυξήσεων των τιμών των προϊόντων πετρελαίου στα εισοδήματα. Ορισμένες χώρες, που χρησιμοποιούν παραδοσιακά την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, έλαβαν μέτρα για τον περιορισμό της αυτόματης μετακύλισης των αυξήσεων των πετρελαϊκών τιμών και της έμμεσης φορολογίας (Κάτω Χώρες, Δανία), αλλά άλλες δεν τροποποίησαν καθόλου την ακολουθούμενη πρακτική (βλέπε τις συστάσεις της Έπιτροπής προς το Βέλγιο και Ίταλία). Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Έπιτροπή μεταδίδει τις ανησυχίες που εξέφρασε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Μάρτιο σε μιά γενική ανακοίνωση της οποίας τα συμπεράσματα σε τέσσερα γενικά σημεία είναι τα ακόλουθα:

- (i) στα Κράτη μέλη όπου η αρχή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών είναι αποδεκτή, ο ρυθμιστικός δείκτης θά έπρεπε να αποκλείει την επίπτωση των παραγόντων που διαφεύγουν από τον έλεγχο της επιχειρήσεως (όροι έμπορίου, έμμεση φορολογία, κλπ.)·
- (ii) οι προσαρμογές των μισθών θά πρέπει να γίνονται μόνο μετά από κάποιο διάστημα και ο αριθμός τους δέν θά πρέπει να υπερβαίνει τις δύο φορές τό χρόνο·
- (iii) στην περίπτωση κατά την οποία ο ρυθμός πληθωρισμού ξεπερνά κατά πολύ τόν κοινοτικό μέσο όρο, κρίνεται σκόπιμο να γίνει προσπάθεια περιορισμού του βαθμού τιμαριθμικής αναπροσαρμογής σε ένα προκαθορισμένο ποσοστό, παραδείγματος χάρη στό μέσο ρυθμό πληθωρισμού της Κοινότητος·
- (iv) μιά άπλή και προσωρινή τεχνική προσαρμογής σε μιά πληθωριστική κρίση μπορεί να συνίσταται στην ολοκληρωτική κατάργηση κάποιου αριθμού τιμαριθμικών αναπροσαρμογών.

Όσον αφορά τή νομισματική πολιτική, ή δυνατότητα αντίδρασεων τοποθετείται μεταξύ της περιπτώσεως κατά την οποία οι νομισματικές αρχές προσδιορίζουν ονομαστικούς στόχους και θεωρούνται υποχρεωμένοι να τούς ακολουθήσουν, και της περιπτώσεως κατά την οποία μάλλον αναμένεται από τις νομισματικές αρχές —έν όψει των εξελίξεων— να συντρέξουν τις προβληματικές επιχειρήσεις ή να χρηματοδοτήσουν τό δημόσιο όταν γίνονται δύσκολες οι συνθήκες της αγοράς. Τά προβλήματα αποκλίσεων νομισματικής πολιτικής παρέμειναν μέχρι στιγμής σχετικά περιορισμένα, λόγω του ότι τά μέλη του ΕΝΣ που συμμετείχαν παλαιότερα στό σύστημα «φιδιού» δέχθηκαν τήν επιδαλλόμενη νομισματική πειθαρχία. Έτσι, τά προβλήματα μεταξύ αυτών των χωρών προέρχονται πιο συχνά από τό συνδυασμό αποτελεσματικού νομισματικού έλέγχου και μη αποτελεσματικών πρασπαθειών μετριασμού των μισθών και του δημοσιονομικού έλέγχου. Έντούτοις, στην Κοινότητα υπάρχουν επίσης παραδείγματα όπου τά καθήκοντα που ανατίθενται στις νομισματικές αρχές πρέπει να διευκρινισθούν, ιδιαίτερα στην Έλλάδα. Στην Ίταλία τώρα γίνονται μερικές προσαρμογές. Έξάλλου, θά πρέπει να αποφευχθεί στό μέλλον ή διάθραση της νομισματικής πειθαρχίας που έχει διατηρηθεί μέχρι τώρα (Γαλλία).

Όσον αφορά τή δημοσιονομική πολιτική, οι αίτιες των αποκλίσεων είναι πιο περίπλοκες. Πράγματι, τά στοιχεία που πρέπει να ληφθούν ύπόψη είναι:

- α) ή ταχύτητα της διαθεσιμότητας των σπουδαιότερων στατιστικών·
- β) ή ικανότητα του δημοσιονομικού συστήματος να έλέγχει τις υπερβάσεις μέσω της διαχειρίσεώς τους·
- γ) οι νομικές διαδικασίες έλέγχου και προσαρμογής· και
- δ) ή θέληση της πολιτικής αρχής να όρίσει σαφώς τούς δημοσιονομικούς στόχους και να τούς κάνει αξιόπιστους.

Στήν πρακτική, ένα από τά μεγαλύτερα προβλήματα του περασμένου χρόνου ήταν ο προσδιορισμός της στιγμής κατά την οποία οι «αυτόματοι σταθεροποιητές» πρέπει να έμποδιστούν από συμπιέσεις δαπανών ή από τροποποιήσεις της νομοθεσίας. Έντούτοις, ρυθμιστικά πλεονεκτήματα αυτής της έκφράσεως χρειάζονται μιά άποσαφήνιση για τις χώρες όπου υπάρχει ήδη από τήν αρχή σοβαρή δημοσιονομική άνισοροπία, παραδείγματος χάρη γι' αυτές στις όποιες τά δημοσιονομικά έλλειμματα είναι πολύ ύψηλά (Βέλγιο, Δανία, Ίταλία, Ίρλανδία). Σε τέτοιες περιπτώσεις θά πρέπει μάλλον να θεωρηθεί ότι τέτοιες οικονομίες κινδυνεύουν από σοβαρές άνισοροπίες, ιδίως όταν τέτοια έλλείμματα συνοδεύονται από έναν ύψηλό ρυθμό πληθωρισμού ή από ύψηλα πραγματικά επιτόκια. Πρόσφατα παρατηρήθηκε ποίοι είναι οι συναφείς κίνδυνοι των «αυτομάτων άποσταθεροποιητών», μέ ποιά ταχύτητα και εύκολία ένα δημοσιονομικό έλλειμμα μπορεί να ξεφύγει από κάθε έλεγχο και να λάβει τεράστιες διαστάσεις, πράγμα που άποδεικνύει καλά ότι πρέπει σε πολλές χώρες να καθιερωθεί σάν προτεραιότητα ή προσαρμογή του συστήματος του δημοσιονομικού έλέγχου. Τά τέσσερα προαναφερθέντα Κράτη μέλη άντιμετωπίζουν δημόσια έλλείμματα που έχου φθάσει ή σχεδόν φθάσει τό 10 % του ΑΕΠ, πράγμα που τά άπομακρύνει σημαντικά από τό μέσο κοινοτικό όρο.

(iii) Η πρόκληση της αναθερμάνσεως των επενδύσεων και της απασχόλησεως

Η αύξηση της ανεργίας, που σήμερα έφθασε 8%, είναι το πιο δραματικό οικονομικό πρόβλημα στην Κοινότητα. Η αδυναμία των επενδύσεων, που συμπλέστηκαν περίπου 2 % σε ποσοστό του ΑΕΠ μετά την πρώτη πετρελαϊκή κρίση, σε σχέση με την προηγούμενη πενταετία, και η αύξηση του ενεργού πληθυσμού εξαιτίας της δημογραφικής μεταβολής που πλησιάζει 1 % ετησίως, δείχνει το μέγεθος των αναφερομένων δυσκολιών κατά τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησεως για άνεργους. Αυτά τα προβλήματα βρίσκονται στο επίκεντρο του σχεδίου του πέμπτου βραχυπρόθεσμου προγράμματος για το 1981 μέχρι το 1985, που η Έπιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο τον Ιούλιο (1).

Η μείωση της ανεργίας στην Κοινότητα δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ικανοποιητικά χωρίς μία σημαντική προσπάθεια ανανεώσεως και αύξησεως του παραγωγικού κεφαλαίου. Ένώ χωρίς αμφιβολία είναι αλήθεια ότι μεσοχρόνια τά σχετικά υψηλά επιτόκια μπορούν να προκαλέσουν μία χρήσιμη υποκατάσταση κεφαλαίου με εργατικό δυναμικό, ή στρατηγική που θα πρέπει να ακολουθήσει η Κοινότητα απαιτεί επίσης νέες επενδύσεις εξοπλισμού. Η μόνη διομηχανική στρατηγική που συμφωνεί με ένα χαμηλό επενδυτικό επίπεδο είναι εκείνη που συνίσταται στη μείωση της παραγωγικότητας, της τεχνολογικής ποιότητας και των εισοδηματικών επιπέδων σε σχέση με αυτά των διεθνών ανταγωνιστών: μία τέτοια υποχωρητική στρατηγική δεν δρίσκεται μέσα στις προθέσεις της Κοινότητας.

Η πρόκληση της αναθερμάνσεως της απασχόλησεως και των επενδύσεων συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση διαφόρων μέσων πολιτικής και προϋποθέτει έναν όρισμένο αριθμό έμμεσων προϋποθέσεων. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, μία αντιστροφή των πρόσφατων επενδυτικών τάσεων θα είναι σε μεγάλη έκταση δύσκολος στόχος.

Ο πρώτος θεμελιώδης παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη — δηλαδή το κόστος της εργασίας σε σχέση με το κόστος των ανταγωνιστικών χωρών — έχει ξεελιχθεί αισθητά κατά το τελευταίο έτος μετά από την υποτίμηση της ECU έναντι του δολαρίου και του γιέν. Έτσι, το μέσο εργατικό κόστος ανά μονάδα προϊόντος της Κοινότητας (σε σχέση με αυτό των ανταγωνιστών της, εκφραζόμενο σε δολάρια) θα πρέπει να μειωθεί κατά 14,5 % το 1981 έναντι αυξήσεων κατά 14 % για τις Ηνωμένες Πολιτείες και κατά 10,5 % για την Ίαπωνια (βλέπε πίνακα 14). Τώρα, η Κοινότητα πρέπει να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία για να αναπροσαρμόσει γρήγορα το ισοζύγιο πληρωμών της. Για το σκοπό αυτό, η δελτιωμένη ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών παραγωγών πρέπει να εκφραστεί σε ανάκτηση των χαμένων

μεριδίων αγοράς, χάρη στην ταχεία ανάπτυξη των πωλήσεων, τόσο στο έσωτερικό της Κοινότητας όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Αυτή η αύξηση των πωλήσεων θα πρέπει να εξασφαλίσει κατ' αρχάς έναν ανασηματισμό του όγκου των κερδών για να καταλήξει σε ένα νέο κύμα επενδύσεων που προορίζονται για την ανάπτυξη των δυνατοτήτων παραγωγής και της απασχόλησεως. Χρειάζονται πολλά χρόνια μέχρις ότου αναπτυχθούν πλήρως τα αποτελέσματα μιας τέτοιας ενέργειας.

Το κόστος και η διαθεσιμότητα κεφαλαίου συνιστά τον δεύτερο κυριότερο παράγοντα. Είναι απολύτως ζωτικό για τις επενδύσεις να μειωθεί κατά μέσο όρο το επιτόκιο, αλλά αυτό δεν γίνεται εύκολα ούτε μπορεί να γίνει μέσω διατάγματος. Έκτός αν μειωθούν ουσιαστικά τα πολύ υψηλά πραγματικά επιτόκια — παραδείγματος χάρη ύψους 5 έως 9 % σε όρισμένες χώρες (ιδιαίτερα στο Βέλγιο, στη Δανία, στην Όμοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και στις Κάτω Χώρες) σε σύγκριση με τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο ύψους 2,5 % — δεν υπάρχει η δυνατότητα να ελπίσουμε στην εμφάνιση μιας ισχυρής ανάκαμψης των επενδύσεων. Η επιστροφή σε χαμηλότερα επιτόκια θα πρέπει να είναι το αποτέλεσμα, πρώτ' απ' όλα, μιας προσαρμογής σε φυσιολογικότερες συνθήκες στις διεθνείς χρηματαγορές, αλλά αυτό απαιτεί εκ μέρους μερικών Κρατών μελών μία δραστηκότερη προσπάθεια μείωσης των δημοσιονομικών έλλειμμάτων.

Έντούτοις, είναι βέβαιο ότι τα υπερβολικά χαμηλά ή ακόμη αρνητικά πραγματικά επιτόκια, δεν ένδεικνυνται για την ένθάρρυνση των επενδύσεων και της ανάπτυξεως. Πρέπει να ένθάρρυνθει η αποταμίευση και είναι αναγκαίο να κατευθύνουμε πόρους προς τις ριψοκίνδυνες ιδιωτικές χρήσεις — σε σύγκριση με τις κρατικές όμολογίες που τώρα δεσπόζουν σε πολλές κεφαλαιαγορές.

Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να μελετήσουν τις δυνατότητες προσαρμογής των νομοθεσιών που διέπουν το σύστημα φορολογίας των έπιχειρήσεων, των κεφαλαιαγορών και των ένισχύσεων των επενδύσεων και της αποταμίευσης. Έπί πλέον, το πληθωριστικό κλίμα θέτει περίπλοκα προβλήματα αξιολογήσεως του κόστους του κεφαλαίου και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων κινήτρων και φορολογικών συστημάτων. Έτσι, όποιοδήποτε επενδυτικό κίνητρο έχει ακόμη λιγότερη αξία όταν χορηγείται σε τομείς με χαμηλή άποδοτικότητα ή ακόμη αρνητική, και με όχι πολύ καλές προοπτικές· προπάντων αυτό ίσχυει για χορηγήσεις σχετικές με άποσθέσεις, των όποιων η αποτελεσματικότητα μειώνεται με την αύξηση του πληθωρισμού. Έπί πλέον, ό πληθωρισμός και τα ισχνά κέρδη έτειναν να μειώνουν τη διαθεσιμότητα του έπιχειρησιακού κεφαλαίου που είναι αναγκαίο για την ανάπτυξη της απασχόλησεως. Είναι γεγονός, ότι η πολιτική των ένισχύσεων στις επενδύσεις είναι ένα πρόβλημα τόσο περίπλοκο και παρουσιάζει τόσες διαφορές από το ένα κράτος στο άλλο, ώστε να μην επιδέχεται άπλές γενικεύσεις. Έντούτοις, φαίνεται ότι μπορούμε να διατυπώσουμε πάνω σ' αυτό το θέμα δύο μάλλον βάσιμες άποψεις. Κατ' αρχήν, δεδομένου ότι ό βασικός στόχος είναι η μαζική ανάκαμψη των επενδύσεων, τά μέτρα ένθάρρυνσεως σηματοπισμοδύ ανανεώσεως παγίου κεφαλαίου θα πρέπει να παραμείνουν στο ίδιο επίπεδο, αν όχι να αυξηθούν σε

(1) Τό σύνολο των κειμένων και αναλύσεων δημοσιεύθηκαν στην *Économie Européenne* άριθ. 9, του Ιουλίου 1981.

πραγματικούς δρους. Κατά δεύτερο λόγο όμως, ή πείρα απέδειξε ότι τά πολλαπλά συστήματα ένισχύσεων, μέ διαφορετικούς σκοπούς, είναι πηγή αντίθεσεων και έλλείψεως αποτελεσματικότητας. Η προσπάθεια οικονομικών μέσω μιας καλύτερης αποδοτικότητας των ένισχύσεων στις επενδύσεις, αποτελεί ένα στόχο πού αξίζει την προσοχή των άρχων.

Κυρίως ή δημιουργία άπασχολήσεων σέ κλάδους τού μέλλοντος και τού τριτογενή τομέα είναι αυτή πού θά μπορούσε νά άπορροφήσει την άνεργία. Σέ πολλές νέες, μέ περιθώρια ανάπτυξης, διομηχανίες — παραδείγματος χάρη στή μικροηλεκτρονική— ή θέση της Κοινότητας στίς διεθνείς άγορές δέν είναι τόσο ισχυρή όσο θά έπρεπε. Για τή δημιουργία νέων διομηχανικών βάσεων, οι έπιχειρήσεις, οι κυβερνήσεις και ή Κοινότητα θά πρέπει νά συνδυάσουν τίς προσπάθειές τους άκολουθώντας μιά κοινή στρατηγική στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης της όργανώσεως των έπιχειρήσεων, της έμπορικης πολιτικής και της πολιτικής των δημοσίων άγορών. Πρός αυτή την κατεύθυνση έχουν πραγματοποιηθεί όρισμένες έπιτυχίες, όπως τό άποδεικνύει τό παράδειγμα τού Airbus, διά τού όποιου ή Εύρώπη επανέκτησε διεθνείς άγορές σ' αυτόν τό συγκεκριμένο τομέα της άεροναυπηγικής διομηχανίας. Η Κοινότητα πρέπει νά έχει σάν πρωταρχική προτεραιότητα την ένθάρρυνση της εύρωπαϊκής διομηχανίας για νά την καταστήσει μιά πρωτοποριακή δύναμη στίς διεθνείς άγορές προηγμένης τεχνολογίας για τά επόμενα χρόνια.

Στόν τομέα της διομηχανικής πολιτικής, ή Κοινότητα πρέπει νά αναλάβει την προσπάθεια πού τά Κράτη μέλη δέν έχουν τά μέσα νά έπιχειρήσουν μόνα, σέ σύγκριση μέ τίς Ηνωμένες Πολιτείες και την Ίαπωνία. Η έκμετάλλευση της ήπειρωτικής διαστάσεως της Εύρώπης δέν πρέπει νά έξαρτηθεί κατ' ανάγκη από την προσπάθεια των κοινοτικών άρχων, αλλά όλες οι άρμοδιότητες της Κοινότητας πού άφορούν τόν τομέα αυτό πρέπει νά έχουν σάν στόχο την ένίσχυση αυτής της διαδικασίας. Πρώτον, πρέπει νά δελτιωθεί ή δυνατότητα άνοιγματος στην έξωτερική άγορά. Δεύτερον, ή έφαρμογή των κρατικών ένισχύσεων πρέπει νά έλεγχθεί για νά έμποδίσει τόν κατακερματισμό της άγοράς και τίς έθνικές διακρίσεις. Τρίτον, ή Κοινότητα θά πρέπει νά έπεμβαίνει, κάθε φορά πού πρέπει, για νά ένθαρρύνει τή δημιουργία εύρωπαϊκού διομηχανικού δυναμικού σέ έναν τομέα ύψηλης τεχνολογίας. Τέλος, τά ίδια οικονομικά μέσα πού διαθέτει ή Κοινότητα πρέπει νά συνεχίσουν νά ένισχύουν τίς επενδύσεις και τή δομική προσαρμογή στους τομείς πού άφορούν τίς άναγνωρισμένες κοινοτικές προτεραιότητες. Αυτό ισχύει τόσο για τούς πόρους όσο και για τά κονδύλια διαρθρωτικού χαρακτήρα πού έχουν χρηματοδοτηθεί από τόν κοινοτικό προϋπολογισμό και των όποιων ή πολιτική είναι υπό έξέταση. Έξάλλου, ή Κοινότητα θά πρέπει νά ένθαρρύνει την ανάπτυξη των μικρομεσαίων έπιχειρήσεων, διευκολύνοντας κυρίως την πρόσδασή τους στίς χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας χάρη στην τεχνική των συνολικών δανειοδοτήσεων στους κατάλληλους χρηματοδοτικούς μεσάζοντες.

Σήμερα, τά Κράτη μέλη πολλαπλασιάζουν τίς πρωτοβουλίες για νά διευκολύνουν τή δημιουργία άπασχολήσεως σέ μικρή κλίμακα. Αυτή ή άσφαλώς έπιθυμητή τάση θά πρέπει νά λάβει ύπόψη τή συνεισφορά πού οι διάφορες κατηγορίες έπιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, θά μπορούσαν νά προσφέρουν

για τή δημιουργία άπασχολήσεων, ιδιαίτερα της έκμεταλλεύσεως τού τοπικού οικονομικού δυναμικού, πράγμα πού θά επέτρεπε την καλύτερη προσαρμογή της οικονομίας για τή χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων της άγοράς.

Η ανάγκη μιας πιο δραστήριας ενεργειακής πολιτικής της Κοινότητας είναι ένα από τά ζωτικά στοιχεία της στρατηγικής ανακάμψεως των επενδύσεων και της άπασχολήσεως. Οι κεντρικές ιδέες προτάθηκαν τελευταία σέ μία ανακοίνωση της Έπιτροπής μέ τίτλο: «Ανάπτυξη μιας ενεργειακής στρατηγικής για την Κοινότητα» [ΕΠ (81) 540, της 23ης Σεπτεμβρίου 1981]. Τό Συμβούλιο σημειώνει ότι οι κύριες προτεραιότητες δράσεως για την Κοινότητα όπως προτείνονται από την Έπιτροπή είναι:

- (i) έξασφάλιση ενός έπαρκους έπιπέδου επενδύσεων όσον άφορά τίς πηγές ενέργειας πού ύποκαθιστούν τό πετρέλαιο και την όρθολογικότερη χρησιμοποίηση της ενέργειας. Σύμφωνα μέ τίς προβλέψεις πού αναφέρονται στίς επενδύσεις πού συνδέονται μέ την ενέργεια, φαίνεται ότι ό όγκος τους θά αύξηθεί από τό 1,6 % περίπου τού ΑΕΠ (σημερινή κατάσταση) σέ 2,2 % κατά μέσο όρο για την παρούσα δεκαετία, πράγμα πού θά αντιπροσωπεύει 9 μέ 10 % των συνολικών επενδύσεων, δηλαδή μιά χρηματοδότηση ύψους 500 δισεκατομμυρίων ECU. Η Έπιτροπή άμφιδάλλει ότι αυτές οι προβλέψεις θά πραγματοποιηθούν χωρίς μιά νέα όράση στους κόλπους της Κοινότητας. Έντούτοις, άκόμη και αν αυτές πραγματοποιούνταν, τό έπίπεδο των ενεργειακών επενδύσεων δέν θά έφθανε παρά μόνο τό ήμισυ της αντίστοιχης προσπάθειας των Ηνωμένων Πολιτειών και τά δύο τρίτα αυτής της Ίαπωνίας (οι ύπολογισμοί αυτοί βασίζονται στό μερίδιο των ενεργειακών επενδύσεων στό ΑΕΠ).
- (ii) ανάπτυξη μιας κοινής στάσεως στα θέματα τιμών και φορολογίας της ενέργειας. Όσον άφορά αυτό τό τελευταίο σημείο, ή Έπιτροπή διατύπωσε ακριβέστερες προτάσεις στην ανακοίνωσή της σχετικά μέ τή φορολογία των πετρελαϊκών προϊόντων [ΕΠ (81) 511, της 9ης Σεπτεμβρίου 1981], στην όποια διατυπώνει άφ' ενός τίς άρχές για μιά συντονισμένη προσέγγιση τού θέματος, ιδιαίτερα καθορισμό ζωνών στόχων για τή φορολογική επιδάρυνση των κυριότερων πετρελαϊκών προϊόντων, και άφ' έτέρου τίς άρχές για την κατάργηση των έξαιρέσεων, έπιχορηγήσεων ή μειωμένων ποσοστών για συγκεκριμένους καταναλωτές. Η έποικοδομητική χρησιμοποίηση των μέσων της ενεργειακής φορολογίας θά μπορούσε νά αποτελέσει μιά από τίς πιο αποτελεσματικές ενέργειες για νά ένθαρρύνει την οικονομία νά πραγματοποιήσει επενδύσεις ικανές νά αύξήσουν την άπασχόληση.
- (iii) υιοθέτηση αξιόπιστων μέτρων μέ σκοπό την πρό της κρίσεως διαχείριση των πετρελαϊκών άποθεμάτων της Κοινότητας.
- (iv) ένίσχυση των κοινών πολιτικών στους τομείς της έρευνας, της ανάπτυξης και της τεχνολογικής έπιδείξεως.

(v) ή περαιτέρω ανάπτυξη κοινών πρωτοβουλιών όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις στον τομέα της ενέργειας και ιδιαίτερα με τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Θά περάσει αρκετός καιρός προτού φανούν τα αποτελέσματα του οικονομικού αγώνα κατά της ανεργίας.

Έντούτοις, έγινε τό πρώτο βήμα στην Κοινότητα, για την αναγνώριση των δυνατοτήτων μιας κοινής οικοδομητικής προσέγγισης, ιδιαίτερα στην κοινή σύνοδο στό Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών τόν Ιούνιο του τρέχοντος έτους. Στά συμπεράσματά της ή προεδρία τάχθηκε ύπέρ των απόψεων της Έπιτροπής, παρατηρώντας ότι ό διπλός στόχος του αγώνα κατά του πληθωρισμού και της ανεργίας άπαιτεί μία ένέργεια συνολικής πολιτικής. Παραδειγματός χάρη ύπάρχει συμφωνία για την ανάγκη συνεχίσεως αναπτύξεως της άπασχολήσεως στους τομείς της τεχνολογικής καινοτομίας και του ενεργειακού τομέα και στή συνέχιση της δημιουργίας άπασχολήσεως σε μικρή κλίμακα. Πρέπει να επανεξεταστεί ή δημοσιονομική επιδάρυση των έργοδοτών με ειδικούς τρόπους χρηματοδοτήσεως της κοινωνικής άσφαλίσεως και να πραγματοποιηθεί μία πιό σαφής και πιό συνεπής ανάλυση της επιπτώσεως των δημοσίων δαπανών στην άπασχόληση και την ανάπτυξη. Υπάρχει επίσης ταύτιση απόψεων όσον άφορά την ανάγκη άμέσου δράσεως για τή μείωση της ανεργίας.

Όσον άφορά τό ιδιαίτερο σοβαρό πρόβλημα της ανεργίας των νέων, ή Έπιτροπή προχώρησε τή συζήτηση προτείνοντας έναν κοινό στόχο στό προοίμιο του πέμ-

που μεσοπρόθεσμου προγράμματος: κατά τήν προσεχή πενταετία, καθιέρωση των αναγκαίων μηχανισμών και διατάξεων για να εξασφαλίσουν στους νέους πού θγαίνουν από τό σχολείο είτε μισθωτή εργασία, είτε τή δυνατότητα προσδόσεως σε επαγγελματική κατάρτιση, είτε και τά δύο συγχρόνως. Τό Συμβούλιο σημειώνει ότι ή Έπιτροπή πρότεινε ιδιαίτερα τά έξης:

- (i) σύγκριση της κτηθείσας έμπειρίας στά Κράτη μέλη όσον άφορά τόν τομέα αυτό·
- (ii) άπαίτηση όπως τά έθνικά προγράμματα υποβάλλονται στην Κοινότητα πριν από μία συγκεκριμένη ήμερομηνία·
- (iii) λήψη αποφάσεως για τή συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στή μερική χρηματοδότηση τέτοιων προγραμμάτων·
- (iv) πραγματοποίηση περιοδικού έλέγχου των αποτελεσμάτων.

Η ρύθμιση του χρόνου εργασίας άποτελεί ένα άλλο έργαλειό για τήν άπάλυση του προβλήματος της ανεργίας γιατί ανταποκρίνεται σε ένα κοινωνικό αίτημα έλαστικότερων συνθηκών εργασίας (παραδειγματός χάρη ή μερική εργασία, ή έθελοντική πρόωση συνταξιοδότηση κλπ.). Έντούτοις, πρέπει να παραμένουμε πολύ προσεκτικοί για να άποφευχθεί κάθε άλλαγή των συνθηκών εργασίας πού θά ύπήρχε κίνδυνος να επιβαρύνουν σημαντικά τό κόστος της ώριαίας εργασίας ή του κεφαλαίου, καθώς επίσης και κάθε σαφή τάση άποκλίσεως μεταξύ των Κρατών μελών και ιδιαίτερα σε ό,τι μπορεί να μεταβάλλει τούς όρους ανταγωνισμού.

4. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Στό Βέλγιο, ή οικονομική κατάσταση κατά τό 1981 έπιδεινώθηκε: ή μείωση του επιπέδου της οικονομικής δραστηριότητας και της άπασχολήσεως συνοδεύτηκε από μία επιτάχυνση της αύξήσεως των τιμών καταναλωτού και μία έπιδείνωση του ίσοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Η κατάσταση αυτή κρίθηκε άνησυχητική από τήν Έπιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ή όποια στις 22 Ιουλίου 1981 άπήύθνη σύσταση στή βελγική κυβέρνηση προτρέποντας τήν έφαρμογή διορθωτικών μέτρων στον τομέα του νομίματος, του προϋπολογισμού και των εισοδημάτων.

Στις άρχές του μηνός Αυγούστου 1981, οί βελγικές άρχές καθόρισαν τις κατευθύνσεις για τήν κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού του 1982 πού, πράγματι, προβλέπουν, όπως είχε ζητήσει ή Έπιτροπή, περιορισμό του έλλείμματος των τρεχουσών πράξεων του προϋπολογισμού στό 200 δισεκατομμύρια βελγικά φράγκα περίπου για τό 1982. Η διευθέτηση αυτή θά πρέπει να επιτρέψει τή μείωση του καθαρού ύπολοίπου προς χρηματοδότηση του λογαριασμού του δημοσίου, σε σχέση με τό άκαθάριστο έγχάριο προϊόν, από 15,5 % τό 1981 σε 13,5 % τό 1982.

Άπό τις πλέον πρόσφατες πληροφορίες σχετικά με τήν έκτέλεση του προϋπολογισμού κατά τό 1981 συνάγεται ότι οί άνάγκες χρηματοδότησεως θά είναι αρκετά μεγαλύτερες από ό,τι έμφανιζόταν στις προσωρινές προβλέψεις πού πραγματοποιήθηκαν στό μέσα του έτους. Έξάλλου, οί κατευθυντήριες γραμμές πού άκολουθήθηκαν από τις βελγικές άρχές τείνουν να καταλήξουν σε μεγαλύτερη αύξηση της φορολογικής επιβαρύνσεως και σε μικρότερη συγκράτηση των δαπανών από εκείνες πού είχαν προταθεί στή σύσταση της Έπιτροπής.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, ή διαχείριση του προϋπολογισμού του 1982, εάν θέλει να τήρησει τά όρια και τις προτεραιότητες πού ύποδεικνύονται άνωτέρω, θά πρέπει να άποδλέπει στην άύστηρη συγκράτηση των δαπανών και να έφαρμοσθεί με έπαρκή εδκαμψία για να επιτρέψει τις άντισταθμίσεις στό έσωτερικό του προϋπολογισμού σαν σύνολο.

Έξάλλου, τά πολιτικά γεγονότα δέν έπέτρεψαν άκόμη τήν έφαρμογή των κατευθύνσεων του προϋπολογισμού και τή συνέχιση του διαλόγου πού είχε άρχισει με τούς κοινωνικούς έταίρους πάνω στό θέμα του μετριασμού των εισοδημάτων και μιας ένδεχόμενης άπαλύνσεως της τιμαριθμικής άναπροσαρμογής όρισμένων εισοδημάτων, όπως είχε προταθεί από τήν Έπιτροπή.

Η επανάληψη των διαπραγματεύσεων και ή επίτευξη, τό συντομότερο δυνατό, ενός συγκεκριμένου αποτελέ-

σματος θά συμβάλει στή διαρκέστερη βελτίωση τής καταστάσεως άπασχολήσεως.

Η ένίσχυση τών ανταγωνιστικής θέσεως του Βελγίου, πρωταρχικός παράγοντας μιάς ανακάμψεως τής οικονομικής αναπτύξεως, εξαρτάται κυρίως από μία σχετική μείωση του κόστους σε σχέση με τούς βασικότερους ανταγωνιστές, καθώς και από μία αναδιάρθρωση του

παραγωγικού δυναμικού, πού άπαιτεί μία σημαντική αύξηση τών επενδύσεων. Η νέα διευθέτηση τών κεντρικών τιμών πού ισχύουν στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα, ή οποία άποφασίστηκε τήν 4η Οκτωβρίου 1981, δέν αλλοιώνει τό γεγονός ότι, ουσιαστικά, ή προσπάθεια προσαρμογής θά βασίζεται στήν έσωτερική ρύθμιση τής βελγικής οικονομίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Βέλγιο: βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

Έτη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά άπασχολούμενο πρόσωπο	Ποσοστό άνέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτού	Άμμοή ανά μισωτό	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Ίσοζύγιο Δημοσίου (2)	Ποσοστά άποταμιεύσεως τών ιδιωτών	Αύξηση τής προσφοράς χρήματος Μ2Η (4)
	% (1)	% (2)	%	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	4,8	4,0	2,2	3,2	7,6	+ 0,2	- 1,5	13,0	8,2
1970-1979	3,4	3,1	4,9	6,5	12,3	+ 0,4	- 4,3	16,8	10,9
1979	2,3	1,4	8,6	3,9	6,0	- 2,9	- 6,8	14,8	6,0
1980	2,4	2,6	9,3	6,4	8,8	- 5,2	- 9,1	15,6	2,7
1981 (1)	- 1,0	1,4	11,6	7,5	8,8	- 7,2	- 12,4	16,1	6,1

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις τών υπηρεσιών τής Έπιτροπής βάσει τής άκολουθουμένης ή προβλεπομένης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση με τήν προηγούμενη περίοδο σε έτησιο ρυθμό.

(3) Κατά τά στοιχεία του έθνικού λογιστικού, εξαίρεσει τών δανείων, προκαταβολών και καθαρών συμμετοχών.

(4) Τέλος του έτους. Μέχρι τό 1978: προσφορά χρήματος, σόν άπαιτήσεις προθεσμίας μικρότερης του ενός έτους έναντι νομισματικών κυρίως όργανισμών. Από τό 1979: έναρμονισμένη Μ2 (Μ2Η).

Η Δανία πέτυχε τό 1980 και 1981 νά μειώσει αισθητά τό έλλειμμα του ίσοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παρά τήν έντονη επιδείνωση τών όρων έμπορίου και τήν αύξηση τών δαπανών έξυπηρετήσεως του έξωτερικού χρέους. Η βελτίωση άντανακλά μιά ένίσχυση τής ανταγωνιστικής θέσεως αλλά πραγματοποιήθηκε εις βάρος τής έσωτερικής ζήτησεως, ιδίως τής ιδιωτικής καταναλώσεως και τών οικιστικών κατασκευών. Έπομένως ή οικονομική δραστηριότητα επιβραδύνθηκε, προκαλώντας επέκταση τής άνεργίας ή όποια έφθασε τό 8,2 % του ενεργού πληθυσμού τό 1981.

Οί προοπτικές για τό 1982 δείχνουν μιά καθαρή άνάκαμψη τής οικονομικής δραστηριότητας (τό ΑΕΠ θά μπορούσε νά αύξηθει κατά 3 %) και επιβεβαιώνουν τήν άναγκαιότητα συνεχίσεως μιάς άσπρηής δημοσιονομικής πολιτικής, όπως προβλέπεται από τό πολυετές πρόγραμμα πού έγκρίθηκε κατά τό τέλος του 1979. Η αύξηση τών δαπανών για τήν καταπολέμηση τής άνεργίας, ή αύξηση τών τόκων του δημοσίου χρέους και έπίσης ή άτονία τών φορολογικών έσόδων πού προκύπτει από τό χαμηλό βαθμό τής οικονομικής δραστηριότητας, θέτουν ένα σοβαρό πρόβλημα για τή δημοσιονομική πολιτική. Τό χρηματοδοτικό έλλειμμα του κράτους πού αύξήθηκε από 17,9 δισεκατομμύρια δανικές κορώνες τό 1980 σε 31,9 δισεκατομμύρια τό 1981, δηλαδή από 4,8 σε 7,9 %, αντίστοιχα, του άκαθάριστου έγχώριου προϊόντος, θά πρέπει νά φθάσει τό 1982, σύμφωνα με τό σχέδιο προϋπολογισμού, τά 39,9 δισεκατομμύρια ή 8,8 % του ΑΕΠ. Η χρηματοδότηση ενός τέτοιου έλλειμματος μπορεί νά καταστεί δύσκολη στο μέλλον και οί δαπάνες έξυπηρετήσεως του χρέους θά τείνουν νά επιδεινώνουν συνεχώς και περισσότερο τήν κατάσταση του προϋπολογισμού. Μία περαιτέρω αύξηση του

έλλειμματος του προϋπολογισμού θά έδετε σε σοβαρό κίνδυνο τήν άποκατάσταση τής έξωτερικής ίσορροπίας. Η κυβέρνηση θά πρέπει νά κάνει τά πάντα, κατά τήν εκτέλεση του προϋπολογισμού, για νά μήν υπερβεί τό έλλειμμα πού προβλέπεται σήμερα. Όσον άφορά τίς δαπάνες, θά πρέπει νά τηρηθούν άσπρηρά οί στόχοι πού έγκρίθηκαν στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος. Ένδεχόμενες μειώσεις τών φορολογικών έσόδων πού συνδέονται με μία λιγότερο ευνοϊκή συγκυρία από αυτήν πού προβλεπόταν θά πρέπει άπαραίτητα νά άντισταθμιστούν. Στην περίπτωση υπερβάσεως του στόχου θά πρέπει νά προβλεφθεί μία δημοσιονομική πολιτική περισσότερο άσπρηή πού νά περιλαμβάνει συμπιέσεις τών δαπανών και αύξήσεις τών έσόδων.

Η χρηματοδότηση τών αύξημένων έλλειμμάτων του δημοσίου τομέα, καθώς και ή άναγκαιότητα προσελκύσεως ξένων κεφαλαίων για τήν κάλυψη του έλλειμματος τρεχουσών συναλλαγών, περιορίζουν εξαίρετικά τό περιθώριο έλιγμού τής νομισματικής πολιτικής. Σύμφωνα με τό σημερινό προσανατολισμό τής, αυτή θά πρέπει νά συνεχίσει τόν άσπρηρό έλεγχο τής εξέλιξεως τής έσωτερικής ρευστότητας και νά διατηρήσει τά επιτόκια σ' ένα σχετικά ύψηλό επίπεδο.

Οί τροποποιήσεις πού πραγματοποιήθηκαν από τό 1979 και μετά στο σύστημα τής τιμαριθμικής άναπροσαρμογής, καθώς και ό μετριασμός τών άπαιτήσεων τών κοινωνικών έταίρων, επέτρεψαν κάποια επιβράδυνση τής αύξήσεως τών όνομαστικών εισοδημάτων. Η τάση αυτή πρέπει νά διατηρηθεί στο μέλλον, διαφορετικά οί άρχές πιθανόν νά υποχρεωθούν νά εφαρμόσουν πολιτικές περισσότερο περιοριστικές χάρη τής έσωτερικής και έξωτερικής σταθερότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Δαλία: Βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

Έτη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά άποσχολούμενο πρόσωπο	Ποσοστό ανέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτού	Άμοιβή ανά μισθωτό	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Ίσοζύγιο του Δημοσίου (3)	Ποσοστό άποταμείωσης των ιδιωτών (4)	Αύξηση της προσφοράς χρήματος M2 (5)
	% (1)	% (2)	%	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	5,1	3,8	1,2	5,3	10,2	-2,0	(1,4)	:	10,1
1970-1979	2,8	2,2	3,3	9,4	11,6	-2,8	(+0,9)	21,3	11,0
1979	3,0	2,4	5,3	9,6	9,1	-4,5	-3,3	21,8	9,9
1980	-0,2	-0,0	6,2	11,9	9,0	-3,8	-6,1	22,8	10,9
1981 (1)	0,0	1,1	8,2	11,2	9,9	-3,3	-9,8	24,6	9,3

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής βάσει της ακολουθουμένης ή προβλεπομένης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο σε έτησιο ρυθμό.

(3) Κατά τά στοιχεία του έθνικου λογιστικού, εξαίρειται των δανειών, προκαταβολών ή καθαρών συμμετοχών.

(4) Ίδιωτικός τομέας.

(5) Τέλος του έτους.

Η Όμοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας βρίσκεται σε σχετικά ευνοϊκές συνθήκες για την αποκατάσταση της οικονομικής ισορροπίας, τόσο έσωτερικής όσο και εξωτερικής, καθώς και για μία οικονομική ανάπτυξη επαρκή για την αντιστροφή της τάσεως μείωσης της άπασχολήσεως. Μετά τη σημαντική επιδείνωση που χαρακτήριζε στο παρελθόν την εξωτερική θέση και τους λογαριασμούς του δημόσιου τομέα — με έλλειμματα, τόσο του συνόλου της δημόσιας διοικήσεως όσο και της όμοσπονδιακής κυβερνήσεως, πολύ ανώτερα των προβλεπομένων — λαβαίνουν χώρα πλέον σημαντικές βελτιώσεις. Συνεπώς, το περιθώριο έλιγμου που διαθέτουν οι υπέθυνοι άρχές θά πρέπει να διευρυνθεί, διότι δύναται να αναμένεται μία σημαντική βελτίωση του ίσοζυγίου πληρωμών, δυνάμενη να συμβάλει ουσιαστικά σε μία ανάπτυξη μέχρι 2 % τό 1982, ή όποια θά επιταχύνεται κατά τη διάρκεια του έτους. Μία τέτοια εξέλιξη θά ενισχύσει τις δάσεις που ήδη τέθηκαν για μία μεσοπρόθεση βελτίωση της οικονομικής αναπτύξεως και της καταστάσεως της άπασχολήσεως.

Στόν έξωτερικό τομέα, ή σημαντική ύποτίμηση του μάρκου που παρατηρήθηκε μέχρι τά μέσα του έτους 1981 ενίσχυσε την ανταγωνιστικότητα της γερμανικής διομηχανίας από την άποψη των τιμών και αναμένονται για τό 1982 καλά αποτελέσματα όσον άφορά τις εξαγωγές, παράγοντας ουσιαστικός για την έξοδο της γερμανικής οικονομίας από τη σημερινή ύφεση. Η πρόσφατη ενίσχυση του μάρκου ή όποια αντανακλάται στην επανευθυγράμμιση των κεντρικών τιμών στά πλαίσια του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος και ή σταθερότητα του γερμανικού νομίσματος έναντι του δολαρίου, θά συμβάλουν στη μείωση του κόστους του πετρελαίου και των άλλων εισαγωγών. Συνεπώς, κατά τό 1982 οι πληθωριστικές πιέσεις θά πρέπει να άμβλυνθούν (στό 5 % περίπου), ενώ τό έλλειμμα των τρεχουσών συναλλαγών θά βελτιωθεί πολύ αισθητά τό 1982.

Γιά να αύξηθει ή έμπιστοσύνη και να άποφευχθεί ένας υπερβολικός ανταγωνισμός για την άπόκτηση πιστώσεων που σπανίζουν επί της έσωτερικής άγορας κεφαλαίων, ή κυβέρνηση έλαβε μέτρα άποβλέποντας στη μείωση του έλλειμματος του δημόσιου τομέα.

Τά μέτρα αυτά θά πρέπει να επιτρέψουν τη μείωση της καθαρής ανάγκης χρηματοδοτήσεως της όμοσπονδιακής κυβερνήσεως για τό 1982 στό ποσό των 26,5 δισεκατομμυρίων μάρκων, σε σύγκριση με τό έλλειμμα 37 δισεκατομμυρίων περίπου στό όποιο πιθανότατα θά καταλήξει ή έκτέλεση του προϋπολογισμού του 1981. Η βελτίωση αυτή όφείλεται, κυρίως, στις περικοπές των δαπανών σε συνδυασμό με τις μειώσεις των φορολογικών άπαλλαγών και στις μεταφορές στόν όμοσπονδιακό προϋπολογισμό τω κερδών που πραγματοποιήθηκαν από την Bundesbank. Αύτός ό προσανατολισμός επιτρέπει να άποφεύγονται πολύ γρήγορες προσαρμογές και να συμβαδίζουν με τό νέο περιθώριο έλιγμου της νομισματικής πολιτικής που καθορίζεται από την πρόσφατη ανάπτυξη του μάρκου. Στις σημερινές περιστάσεις, μία μείωση της ανάγκης χρηματοδοτήσεως του συνόλου της δημοσίας διοικήσεως από τό ποσοστό του 4 % και περισσότερο του άκαθάριστου εγχώριου προϊόντος τό 1981 στό 3,5 % τό 1982 φαίνεται πώς θά ήταν δυνατή.

Η Bundesbank θά πρέπει να προσανατολίσει την αύξηση των διαθεσίμων της κεντρικής τράπεζας προς τό ανώτερο ήμισυ του εξαγγελθέντος φάσματος (4 μέχρι 7 %) στό μέτρο που εξακολουθεί ή βελτίωση του ίσοζυγίου πληρωμών, στό μέτρο που μειώνεται ό πληθωρισμός και που αυτή ή πολιτική ενισχύεται από την εξέλιξη των δημοσίων οικονομικών και των μισθών. Επίσης, θά ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθεί πλήρως τό αύξημένο στό έξής περιθώριο για τη μείωση των έπιτοκίων. Αυτό θά είχε ευνοϊκή επίπτωση επί των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών άγορών και θά βελτίωνε τό γενικό επενδυτικό κλίμα. Οι πιθανότερες μειώσεις των έπιτοκίων θά είναι αρκετά καλύτερες έναν οι πρόσφατες

αποφάσεις της όμοσπονδιακής κυβερνήσεως σχετικά με την αύξηση των αποδοχών στο δημόσιο τομέα υιοθετηθούν από τους κοινωνικούς εταίρους της βιομηχανίας ως βάση για τις προσεχείς μισθολογικές διαπραγματεύσεις.

Οι σημαντικές διαταραχές που προκάλεσε η δεύτερη πετρελαϊκή κρίση δείχνουν ότι ο διαχρονικός ρυθμός ανάπτυξεως ό οποίος είναι δυνατό να αναμένεται, θα είναι μέτριος σε σχέση με τους ρυθμούς ανάπτυξεως που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν, ενώ η άνεργία θα διατηρηθεί σ' ένα επίπεδο σχετικά υψηλό λόγω, κυρίως, της δυσμενούς δημογραφικής εξελίξεως που θα συνεχισθεί κατά τη διάρκεια των προσεχών έτών.

Αν και τα προβλήματα αυτά τίθενται επίσης και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Όμοσπονδιακή Δημοκρατία, μακροχρόνια, είναι πιθανό να πετύχει καλύτερα αποτελέσματα στον τομέα της ανάπτυξεως και του πληθωρισμού και αυτό ίσως καταστήσει έντονότερες όρισμένες διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των Κρατών μελών. Έντούτοις, είναι σαφές ότι η ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη στην Όμοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας όφελει επίσης την Εύρωπη και αυτό υπογραμμίζει πόση σημασία έχει η επίλυση των μακροχρονίων προβλημάτων της γερμανικής οικονομίας. Για ένα όρισμένο διάστημα, έντούτοις, οι ενεργειακές δαπάνες θα παραμένουν ένας σημαντικός περιορισμός. Συνεπώς, η περαιτέρω διαφοροποίηση των πηγών ενεργείας με στόχο τη μείωση της εξαρτήσεως από τις εισαγωγές, ιδιαίτερα του πετρελαίου, είναι ύψιστης σημασίας. Οι άρχες θα πρέπει να εξασφαλίσουν στις επιχειρήσεις ένα κλίμα ασφάλειας και σταθερότητας, έντεινοντας συγχρόνως τις προσπάθειές τους για την εξάλειψη των άδεβαιότητων που άφορούν τις μελλοντικές ενεργειακές επενδύσεις. Θα πρέπει να συνεχισθεί η έξοικονόμηση ενεργείας, αλλά προπάντων σε εκείνους τους τομείς όπου

είναι άπαραίτητη ή ύπαρξη κινήτρων για την προώθηση μίας τεχνικής αναπτύξεως ή όποια θα εκτελείται από τις δυνάμεις της άγορας από τη στιγμή που θα εισέλθει στη φάση της άποδοτικότητας.

Οι προσαρμογές των βιομηχανικών δομών που επιβάλλονται θα άπαιτήσουν νέες επενδύσεις για την εξασφάλιση της παραγωγικότητας, της άποδοτικότητας και της προσαρμοστικότητας του έξοπλισμού. Η άνάλυση των πρόσφατων εξελίξεων του έξοπλισμού της γερμανικής οικονομίας δείχνει ανεπάρκεια δυνατοτήτων οικονομικής ανάπτυξεως και άπασχολήσεως για τα προσεχή έτη, και κάνει σαφή την άναγκη μίας γρήγορης προσαρμογής τόσο ποσοτικής όσο και ποιοτικής. Η κύρια ώθηση που είναι άναγκαία για να επέλθει σημαντική αύξηση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, που άπαιτείται για την άνάπτυξη και αναδιάρθρωση του έξοπλισμού, θα πρέπει να προέλθει βασικά από μία βελτίωση των συνθηκών προσφοράς. Η οικονομική πολιτική θα πρέπει προπάντων να επιδιώξει την αναδιοργάνωση του γενικού κανονιστικού πλαισίου της οικονομίας, κατά τρόπο που να εύνοει την κατανομή πόρων που είναι άναγκαίοι για τις επενδύσεις. Θα πρέπει επίσης να εξαλειφθούν τα έμπόδια τα όποια, στους διάφορους τομείς, έμποδίζουν την έφαρμογή νέων σχεδίων. Έντούτοις, σε όρισμένες περιπτώσεις και κυρίως όταν οι επενδύσεις έμπεριέχουν ναί μέν μεγάλους κινδύνους, αλλά έχουν την ιδιότητα να άποδίδουν σημαντικά έξωτερικά όφέλη, τότε θα πρέπει μέσω ειδικών μέτρων της διαρθρωτικής πολιτικής να ένθαρρυνθούν εκείνες οι δαπάνες των βιομηχανιών που είναι ικανές να συμβάλουν στη μελλοντική άνάπτυξη. Επίσης θα είναι άπαραίτητο να βελτιωθούν οι γενικές συνθήκες για επενδύσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Πράγματι, αυτές έχουν μεγάλη σημασία σαν μέσα των διαδικασιών προσαρμογής, αλλά συχνά βρίσκονται σε μειονεκτική θέση όταν πρόκειται να δοθεί ένας νέος προσανατολισμός στη δραστηριότητά τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Γερμανία: βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

Έτη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά άποσχολούμενο πρόσωπο	Ποσοστό άνέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτού	Άμοιβή ανά μισθωτό	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Ίσοζύγιο του Δημοσίου (3)	Ποσοστό άποταμιεύσεως των ιδιωτών	Αύξηση της προσφοράς χρήματος Μ3 (4)
	% (2)	% (2)	%	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	5,2	4,3	0,9	2,6	7,6	+ 0,8	+ 0,7	10,8	10,6
1970-1979	3,2	3,6	2,5	5,3	9,5	+ 0,9	- 1,4	13,8	10,1
1979	4,4	2,9	3,4	4,2	5,5	- 0,7	- 3,0	13,1	6,0
1980	1,9	1,0	3,3	5,4	6,5	- 2,0	- 3,5	13,3	6,2
1981 (1)	- 0,3	0,7	4,7	5,8	5,6	- 1,5	- 4,0	14,1	5,4

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις των ύπηρεσιών της Έπιτροπής βάσει της άκολουθουμένης ή προβλεπομένης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο σε έτήσιο ρυθμό.

(3) Κατά τα στοιχεία του έθνικού λογιστικού, έξαιρέσει των δανείων, των προκαταβολών ή καθαρών συμμετοχών.

(4) Τέλος του έτους.

Σημείωση: οι άριθμοί των τεσσάρων πρώτων στηλών έχουν καταρτισθεί με βάση το ΕΣΛ (SEC) μέχρι το 1979.

Στή Γαλλία, η νέα οικονομική πολιτική έχει ως πρωταρχικό στόχο τη μείωση της ανεργίας και ως δευτερεύοντα στόχο τη μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων. Για την επίτευξη των στόχων αυτών προσανατολίζεται προς την κατεύθυνση μιας ήθελμένης επιταχύνσεως της ανάπτυξεως συνδυαζομένης με μία σημαντική επιβράδυνση του πληθωρισμού.

Βραχυχρόνια, η πολιτική αυτή τείνει να ενισχύει την αναφανιδόμενη ανάκαμψη με όρισμένα μέτρα ύποστηρίξεως. Στις αρχές του καλοκαιριού του 1981 έληφθησαν τά πρώτα μέτρα, τά όποια συνίσταντο κυρίως στή σημαντική αύξηση των χαμηλών μισθών και όρισμένων κοινωνικών παροχών, στή χορήγηση όρισμένων ενισχύσεων στίς επιχειρήσεις με στόχο νά βοηθηθούν στήν άντιμετώπιση τής αύξησεως των επιβαρύνσεων τους λόγω τής δυσμενούς συγκυρίας και στή μικρή άμβλυνση του περιορισμού των πιστώσεων. Συνεπώς, και παρά τήν πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση πού επιβλήθηκε από τό διορθωτικό προϋπολογισμό του Ίουλίου — κυρίως στά ύψηλά εισοδήματα — ή δημοσιονομική ισορροπία θά ύποστεί κατά τό 1981 μία επιδείνωση αισθητά σημαντικότερη από αυτήν πού είχε προβλεφθεί προηγουμένως και ή όποια θά μπορούσε νά είναι λίγο μεγαλύτερη του 2 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Έπίσης, ή αύξηση τής προσφοράς χρήματος θά μπορούσε, κατά συνέπεια, νά φθάσει τό 13 % κατά τή διάρκεια του έτους.

Η προβλεπόμενη πολιτική για τό 1982 άποδλέπει στή σύζευξη τής διατηρήσεως ενός έπεκτατικού προσανατολισμού — μετακινούμενου, έντούτοις, από τήν κατανάλωση πρós τίς επενδύσεις — με μία εξαιρετική προσπάθεια μειώσεως του πληθωρισμού, ή αναγκαία ότητα τής όποίας κατέστη άκόμη περισσότερο επιτακτική μετά τή νομισματική επανευθυγράμμιση τής 4ης Όκτωβρίου 1981. Πράγματι, από τή μία πλευρά ό κρατικός προϋπολογισμός για τό 1982 περιλαμβάνει, στά πλαίσια του στόχου άμέσου ή έμμέσου προώθησεως τής άπασχολήσεως, δαπάνες αύξημένες σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό και, παρά τήν άναβολή όρισμένων δαπανών, ένα πιθανό έλλειμμα εκ νέου αύξημένο έναντι εκείνου του 1981, διότι ή φορολογική πίεση του κράτους, άν και αύξήθηκε στά ύψηλά εισοδήματα και περιουσίες, θά παραμείνει συνολικά άμετάβλητη. Άλλά από τήν άλλη πλευρά άπαφασίσθηκε ή αύξηση των κοινωνικών εισφορών για τήν έξισορρόπηση τής προβλεπόμενης μεγάλης αύξησεως των επιβαρύνσεων τής κοινωνικής ασφαλίσσεως και ή διατήρηση των πιστώσεων πρós τίς επιχειρήσεις σε όρια πού συμβαδίζουν με ένα στόχο σημαντικής μειώσεως του ποσοστού ρευστότητας τής οίκονομίας.

Άφ' έτέρου, είχε τεθεί ή αρχή ότι ή μέση αύξηση των μισθών και ήμερομισθίων κατά τό 1982 δέν θά πρέπει νά υπερβεί τήν αύξηση των τιμών και έχει άποφασισθεί ένα προσωρινό πάγωμα όρισμένων τιμών για τήν επίτευξη τής επιβραδύνσεως τους.

Άπό τήν πολιτική αυτή αναμένεται μία σημαντική ανάκαμψη τής έσωτερικής ζητήσεως ή όποια, συνδυαζόμενη με τήν ενδοική εξέλιξη τής έξωτερικής ζητήσεως, θά πρέπει νά επιτρέψει μία πραγματική αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος τής τάξεως του 0,5 % κατά τό 1981 και του 3 % κατά τό 1982. Θά συνοδεύεται από μία αύξηση των τιμών με σημαντική επιβράδυνση από τό ένα έτος στο άλλο, άφου ό στόχος είναι ή επίτευξη ρυθμού αύξησεως των τιμών κατά 10 % στο τέλος του 1982.

Έντούτοις, ύπάρχουν άκόμη όρισμένα στοιχεία άδεδειγμένου ως πρós τά άποτελέσματα αυτής τής ενέργειας. Κατ' αρχάς, δέν είναι εξασφαλισμένο τό ότι ή αναμενόμενη δελτίωση τής δυνατότητας άυτοχρηματοδοτήσεως των επιχειρήσεων, καθώς και ή δημοσιονομική προσπάθεια ύπέρ των επενδύσεων τους — όσο σημαντική και άν είναι —, έπαρκει για τόν ενδοικό άναπροσανατολισμό τής συμπεριφοράς των επιχειρήσεων στο θέμα των επενδύσεων, τίς όποιες θά συνεχίσει πιθανώς νά επηρεάζει άρνητικά ή πολύ άσχημη άρχική χρηματοδοτική κατάσταση. Ούτε είναι βέβαιο ότι ή έσωτερική προσφορά, πιθανότατα περιορισμένη λόγω τής μικρής αύξησεως των παραγωγικών δυνατοτήτων πού παρατηρήθηκε κατά τή διάρκεια των τελευταίων έτων, είναι σε θέση νά άνταποκριθεί, στο επιθυμητό μέτρο, στίς απαιτήσεις τής ζητήσεως. Έπομένως, δέν μπορεί νά άποκλεισθεί ό κίνδυνος διογκώσεως του έξωτερικού έλλειμματος και έμφανίσσεως πληθωριστικών πιέσεων ισχυρότερων από ό,τι προβλέπεται. Και ό κίνδυνος αυτός θά ήταν άκόμη σοβαρότερος άν ό μηχανισμός των προβλέψεων επιτάχυνε σε βαθμό μή επιθυμητό τήν ανάκαμψη τής καταναλώσεως.

Έπομένως, φαίνεται ότι ή επιτυχία τής εφαρμοζόμενης πολιτικής θά έξαρτηθεί από τήν ταχύτητα με τήν όποια ή αντιπληθωριστική πολιτική θά επιτύχει συγχρόνως τήν άποκατάσταση τής χρηματοδοτικής καταστάσεως των επιχειρήσεων για τήν εξασφάλιση τής ανάκαμψεως των επενδύσεων και τό μετριασμό των καταναλωτικών δαπανών. Για τό σκοπό αυτό είναι αναγκαίο οι νέοι προσανατολισμοί για τά εισοδήματα, ιδίως από μισθωτές ύπηρεσίες, νά ληφθούν ύπόψη από τους οικονομικούς και κοινωνικούς έταίρους με σκοπό τήν προοδευτική άποδέσμευση τής γαλλικής οίκονομίας από τό σχετικό δείκτη.

Όσον άφορά τίς τιμές, οι έδελοντικοί περιορισμοί πρέπει νά ύποκαταστήσουν τίς προσωρινές εξαιρέσεις στήν αρχή τής ελεύθερης διαμορφώσεως των τιμών. Θά πρέπει επίσης νά επιδιωχθεί ή προσπάθεια περιορισμού ρευστότητας τής οίκονομίας γεγονός πού προϋποθέτει ότι ή αύξηση τής προσφοράς χρήματος είναι αισθητά κατώτερη από τήν αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατ' άξίαν. Αυτό συνεπάγεται άφ' ενός ότι, στο πλαίσιο των επιλογών πού έγιναν, ή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών θά πρέπει νά είναι άρκετά άυστηρή για τή διατήρηση των αναγκών χρηματοδοτήσεως του συνόλου τής δημόσιας διοικήσεως γύρω στο 2,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, με στόχο νά περιοριστεί ή ένδεχόμενη δυσμενής επίδραση επί τής δυνατότητας χρηματοδοτήσεως (crowding out) των επιχειρήσεων, και άφ' έτέρου ότι χρειάζεται νά ληφθούν κατάλληλα μέτρα για τή σταθεροποίηση μιας αύξημένης αναλογίας τής ιδιωτικής άποταμιεύσεως.

Έκτός από τή συγκυριακή ανάκαμψη πού προβλέπεται για τό 1982, ή επιστροφή σε μία επί διαρκούς βάσεως έντονη ανάπτυξη θά διέπεται από τήν ικανότητα τής οίκονομίας νά προσαρμόζεται καλύτερα σε έξωτερικούς περιορισμούς, εξαλείφοντας τή διάβρωση τής ανταγωνιστικότητας από τόν πληθωρισμό και έπισπεύδοντας τίς απαραίτητες τροποποιήσεις του παραγωγικού συστήματος. Η μείωση του πληθωρισμού θά απαιτήσει συγχρόνως τήν εφαρμογή μιας συνετής νομισματικής πολιτικής,

για τό σταμάτημα του μηχανισμού των προβλέψεων και τή μεταρρύθμιση όρισμένων δομών που δίνουν τή δυνατότητα στις επιχειρήσεις νά απολαμβάνουν ιδιαίτερες προσόδους από τήν κατάστασή τους.

Όσον άφορά τήν πολιτική προσαρμογής των δομών της παραγωγής, οι στόχοι δέν θά πρέπει νά αναθεωρηθούν βασικά. Τοιουτοτρόπως, ή προσπάθεια έξοικονομήσεως και ύποκαταστάσεως ενεργείας που άποβλέπει στή μείωση της εξαρτήσεως από τό εισαγόμενο πετρέλαιο θά πρέπει νά συνεχισθεί και, άκόμη, νά έντατικοποιηθεί, χωρίς όμως μεταβολές στους βασικούς προσανατολισμούς. Επίσης, ή διομηχανική πολιτική θά πρέπει νά βασισθεί κατά τό μεγαλύτερο μέρος, σύμφωνα μέ τους κοινοτικούς κανόνες της πολιτικής του ανταγωνισμού, επί των δυνάμεων της άγοράς. Έπομένως, στό πλαίσιο αυτό θά πρέπει νά τοποθετούνται οι πρωτοβουλίες γενικού περιεχομένου ύπερ των έπενδύσεων ή της έρευνας, οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις που άποδλέπουν στήν αναδιοργάνωση των προβληματικών τομέων και στήν προαγωγή τομέων ύψηλης τεχνολογίας, ή οι νέες διευκολύνσεις που παρέχονται στις μικρομεσαίες επιχειρή-

σεις για τήν άντιμετώπιση των δυσκολιών χρηματοδοτήσεώς τους και των σχετικών έμποδίων για τήν ανάπτυξη τους.

Παράλληλα, θά πρέπει νά γίνουν σημαντικές προσπάθειες στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισεως για τήν εξασφάλιση μιάς καλύτερης προσαρμογής στήν προβλεπόμενη εξέλιξη των αναγκών και για τή δελτίωση, μέ τον τρόπο αυτό, των προοπτικών αναπτύξεως ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων και, κατά συνέπεια, των προοπτικών έπεκτάσεως και αξιοποιήσεως της άπασχολήσεως.

Άπό τήν έπιτυχία του συνόλου αυτού των ενεργειών θά εξαρτηθεί βασικά ή όριστική άντιστροφή της τάσεως αύξήσεως της άνεργίας. Στο μέτρο που θά ληφθούν ρυθμιστικά μέτρα για τήν άμεση μείωση της άνεργίας —κυρίως μέσω διαφορετικών τρόπων κατανομής της διαθέσιμης έργασίας— μέ στόχο τήν άμβλυνση της κοινωνικής όξύτητας του φαινομένου, θά πρέπει νά άποφευχθεί νά τείνει ή έφαρμογή τους νά επιφέρει —άμεσα ή έμμεσα— πρόσθετες αύξήσεις κόστους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Γαλλία: βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

Έτη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά άπασχολούμενο πρόσωπο	Ποσοστό άνέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτού	Άμοιβή ανά μισθωτό	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Ίσοζύγιο του Δημοσίου (2)	Ποσοστό άποταμιεύσεως των ιδιωτών	Αύξηση της προσφοράς χρήματος Μ2 (4)
	% (2)	% (2)	%	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	5,7	5,1	0,8	4,2	9,6	+0,3	+0,4	14,8	12,9
1970-1979	4,0	3,2	3,3	8,6	13,5	-0,3	-0,2	17,9	15,4
1979	3,3	3,9	6,0	10,5	13,2	+0,1	-0,8	16,7	14,4
1980	1,3	1,3	6,3	13,2	14,7	-1,4	+0,4	14,8	9,7
1981 (1)	0,5	0,6	7,6	13,5	15,6	-1,4	-2,1	14,8	13,0

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις των ύπηρεσιών της Έπιτροπής βάσει της άκολουθουμένης ή προβλεπομένης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση μέ τήν προηγούμενη περίοδο σε έτησιο ρυθμό.

(3) Κατά τά στοιχεία του έθνικού λογιστικού, έξαιρέσει των δανείων, των προκαταβολών και των καθαρών συμμετοχών.

(4) Τέλος του έτους.

Στήν *Ήρλανδία*, ή οικονομική πολιτική, έδώ και άρκετά χρόνια, βασίζεται κυρίως στήν εκδιομηχάνιση της οικονομίας και τή διαφοροποίηση των δομών, ανάπτυσσοντας άλλους κλάδους εκτός από τή γεωργία και τους λοιπούς παροδοσιακούς τομείς. Για τήν ένθάρρυνση της διαδικασίας αυτής οι διαδοχικές κυβερνήσεις έπεδίωξαν προπάντων νά προσελκύσουν άμεσες ξένες έπενδύσεις και νά πραγματοποιήσουν έπενδύσεις ύποδομής ένισχυμένες από τίς δημόσιες άρχές. Τά άποτελέσματα αυτής της πολιτικής φάνηκαν σ' ένα ρυθμό ανάπτυξεως των ήρλανδικών εξαγωγών κατά πολύ άνώτερο από τό ρυθμό αύξήσεως του παγκοσμίου έμπορίου. Ό άνοικτός χαρακτήρας της ήρλανδικής οικονομίας τήν καθιστά, έντούτοις, ύπερβολικά ευάλειστη στις διακυμάνσεις της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας και στις διεθνείς

πληθωριστικές εξελίξεις, όπως συνέβη μετά τή δεύτερη κρίση πετρελαίου. Τά φιλόδοξα προγράμματα δημοσίων έπενδύσεων πάντοτε προκαλούσαν σχετικά ύψηλά δημοσιονομικά έλλείμματα, όμως ή σημερινή διεθνής ύφεση, συνδυαζόμενη μέ τά έξαγγελθέντα μέτρα οικονομικής πολιτικής, κατέληξε σε μία σημαντική αύξηση αυτών των έλλειμμάτων καθώς και σε μία σημαντική άνισοροπία του ίσοζυγίου πληρωμών. Η κατάσταση αυτή έπιδεινώθηκε από τά σχετικά μέτρια άποτελέσματα της έκστρατείας ένάντια σ' έναν πληθωρισμό που έχει καταλήξει νά επηρεάσει σοβαρά τήν ανταγωνιστική ικανότητα της οικονομίας. Τά προβλήματα οικονομικής πολιτικής τά όποια άντιμετωπίζουν οι άρχές είναι ή μείωση του έλλείμματος του ίσοζυγίου πληρωμών και του δημοσιονομικού έλλείμματος, ό έλεγχος του πληθωρισμού

καί η συνέχιση του ενεργού ρόλου της κυβέρνησεως σχετικά με τις επενδύσεις.

Βασική προϋπόθεση για τη βελτίωση του εξωτερικού ισοζυγίου και για τη μείωση των εσωτερικών πληθωριστικών πιέσεων είναι να μην επιτραπεί οι νομισματικές εξελίξεις να αυξήσουν υπερβολικά το επίπεδο της ζητήσεως. Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την αναγκαιότητα οι νομισματικές αρχές αποφάσισαν για το οικονομικό έτος που λήγει στα μέσα Φεβρουαρίου 1982 να περιορίσουν σε 15 % την αύξηση των τραπεζικών πιστώσεων που χορηγούνται στον ιδιωτικό τομέα. Δοθέντος ενός ρυθμού ανάπτυξεως του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος για το 1981 άνω του 19 % σε όνομαστικές τιμές, ένας τέτοιος στόχος φαίνεται να είναι συνεπής με την ανάγκη κάποιου περιορισμού εσωτερικής ζήτησεως. Έντοντος, η πραγματοποίηση του στόχου αυτού θα εξαρτηθεί, βασικά, από τις επιπτώσεις του σημαντικού δημοσίου ελλείμματος επί της χορηγήσεως πιστώσεων καθώς και από τη συμπεριφορά των αρχών όσον αφορά την αύξηση των εσωτερικών επιτοκίων. Φαίνεται ότι το 1982, έτος για το οποίο προβλέπεται αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά 21 % περίπου σε όνομαστικές τιμές, θα είναι σκόπιμο να τεθεί ένα όριο στην αύξηση των πιστώσεων ανάλογο με εκείνο το οποίο καθορίστηκε για το τρέχον έτος.

Μέχρι την πρώτη πετρελαϊκή κρίση, το δημοσιονομικό έλλειμμα όφειλόταν προπάντων στις κεφαλαιακές δαπάνες του δημοσίου τομέα. Έντοντος, εδώ και μερικά χρόνια, παρουσιάζεται μια σημαντική ανισορροπία στο λογαριασμό τρεχουσών δαπανών του προϋπολογισμού. Αυτό αποδίδεται εν μέρει στη λειτουργία αυτόματων σταθεροποιητικών παραγόντων, εν μέρει στα διακριτικά μέτρα που ελήφθησαν από την κυβέρνηση και εν μέρει στην εξέλιξη των αποδοχών στο δημόσιο τομέα. Το συνολικό αυτό έλλειμμα δεν είναι άσχετο με το σοβαρό έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών, το οποίο θα φθάσει το 1981 το 14,8 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊό-

ντος· ανάγκες του τρέχοντος προϋπολογισμού κινδυνεύουν επίσης να εκτρέφουν πόρους από τον προϋπολογισμό επενδύσεων. Έξάλλου, η συσσώρευση χρέους που συνδέεται με τα έλλειμματα περιορίζει το περιθώριο έλιγμοιο το οποίο διαθέτει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του τρέχοντος ελλείμματος του προϋπολογισμού και θα επιβαρύνει σημαντικά τους φορολογούμενους. Μία αντιστροφή της τάσεως αύξησης των ελλειμμάτων επιβάλλεται με κάθε επιτακτικότητα, ιδιαίτερα για τις θέσεις του τρέχοντος προϋπολογισμού. Για το σκοπό αυτό πρέπει να εφαρμοστούν δραστικές ενέργειες, που θα πρέπει να περιλαμβάνουν συγχρόνως μειώσεις των δαπανών και αυξήσεις των φόρων. Η πρόσθετη διόρθωση του προϋπολογισμού που παρουσίασε η νέα κυβέρνηση τον Ιούλιο, ένα μήνα μόνο μετά την ανάληψη των καθηκόντων της, για την πρόληψη μιάς νέας επιδεινώσεως της καταστάσεως κατά το 1981, αποτελεί ένα σημαντικό δήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτός ο προσανατολισμός της οικονομικής πολιτικής θα πρέπει να ενισχυθεί το 1982 κατά τρόπο που να μειώσει τις ανάγκες χρηματοδοτήσεως του δημοσίου σ' ένα ποσοστό 13-14 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Συγχρόνως, το τρέχον έλλειμμα του προϋπολογισμού θα πρέπει να πέσει σε επίπεδο σύμφωνο με τη δέσμευση της κυβέρνησεως να το εξαλείψει εντός τετραετίας. Θα είναι δύσκολο να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι και συγχρόνως να καταρτισθεί προϋπολογισμός επενδύσεων που να συμβάλλει στη βελτίωση της απασχολήσεως αν τεθεί σε ισχύ κατά το 1982 μια μεγαλύτερη προσαρμογή της φορολογίας εισοδήματος. Κατά συνέπεια, θα πρέπει, κατά την προετοιμασία των προτάσεων για τη φορολογία, να ληφθεί υπόψη η επιτακτική ανάγκη βελτιώσεως του δημοσιονομικού ισοζυγίου για το 1982.

Η ευαισθησία της οικονομίας στο διεθνή πληθωρισμό, ή επιδείνωση των όρων εμπορίου που ακολούθησε τη δεύτερη πετρελαϊκή κρίση, ή έλλειψη επαρκούς μετριάσεως των μισθολογικών απαιτήσεων, καθώς και η χρη-

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Ίρλανδία: βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

Έτη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά απασχολούμενο πρόσωπο	Ποσοστό ανέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτού	Άμοιβή ανά μισθωτό	Ίσοζυγιο τρεχουσών συναλλαγών	Ίσοζυγιο του Δημοσίου (3)	Ποσοστό αποταμιεύσεως των ιδιωτών (4)	Αύξηση της προσφοράς χρήματος Μ3 (5)
	% (2)	% (2)	%	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	4,5	4,2	4,5	3,9	9,3	- 1,9	- 2,5	10,2	9,6
1970-1979	3,8	3,7	7,1	12,8	18,1	- 4,2	- 6,3	19,5	18,3
1979	1,9	0,6	7,4	13,2	16,6	- 10,1	- 11,9	23,1	19,0
1980	0,9	- 0,1	8,3	18,2	20,5	- 8,3	- 13,1	19,7	16,9
1981 (1)	1,7	2,4	10,4	20,0	18,4	- 14,8	- 14,3	19,2	14,3

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Έπιτροπής βάσει της ακολουθουμένης ή προβλεπομένης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο σε ετήσιο ρυθμό.

(3) Κατά τα στοιχεία του εθνικού λογιστικού, εξαίρεσει των δανείων, των προκαταβολών και των καθαρών συμμετοχών.

(4) Ίδιωτικός τομέας.

(5) Τέλος του έτους.

Σημείωση: Οι αριθμοί των στηλών 1, 2, 5 και 6 έχουν καταρτισθεί με βάση το ΕΣΑ (SEC) μέχρι το 1979.

ματοδότηση του ελλείμματος οδήγησαν σ' ένα ρυθμό πληθωρισμού κατά πολύ ανώτερο του κοινοτικού μέσου όρου: ο άποπληθωριστής της ιδιωτικής καταναλώσεως αναμένεται ότι θα αυξηθεί κατά 20 % τό 1981. Για τη διατήρηση της ανταγωνιστικής ικανότητας της οικονομίας είναι βασικό να επιβραδυνθεί ένας τέτοιος ρυθμός πληθωρισμού μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα. Τουτό απαιτεί τη συγκράτηση του εσωτερικού κόστους. Ως προς αυτό, η στάση που θα υιοθετήσει η κυβέρνηση σχετικά με τις άποδοχές στο δημόσιο τομέα —ό οποίος άποσχολεί τό ένα πέμπτο του συνόλου των μισθωτών— μπορεί να επηρεάσει αισθητά την έκταση των μισθολογικών αυξήσεων που θα προκύψουν από τις προσεχείς διαπραγματεύσεις.

Στήν *Ιταλία*, η οικονομική πολιτική κυριαρχείται από την επιθυμία έλέγχου του πληθωρισμού. Ο έντονος πληθωρισμός, κατά τη διάρκεια πολλών ετών, δέν ήταν μόνον ένας μόνιμος παράγοντας συγκυριακής άσταθείας και άσταθών συναλλαγματικών ισοτιμιών, αλλά επίσης και ένας παράγοντας άτελους κατανομής των πόρων.

Ο άντιπληθωριστικός προσανατολισμός επιβεβαιώνεται κατά τη διάρκεια του 1981 και ένθαρρύνθηκε με τη σύσταση της Έπιτροπής της 1ης Ιουλίου 1981 που έγινε με την ευκαιρία της προσφυγής από την Ιταλική κυβέρνηση στη ρήτρα διαφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 109 της συνθήκης. Υλοποιήθηκε με την περιστολή της πιστωτικής πολιτικής, με άποφάσεις άρχης που άποβλέπουν στη μείωση του διαρκούς δημόσιου ελλείμματος — οι όποιες, έντούτοις, δέν έχουν έκτελεστεί πλήρως—, με την έναρξη των διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων με στόχο την τροποποίηση της κινητής κλίμακας των μισθών και με μία συντονισμένη προσπάθεια σταθεροποιήσεως των τιμών καταναλωτού.

Η νομισματική επανευθυγράμμιση της 4ης Οκτωβρίου 1981 άποτελεί έναν πρόσθετο λόγο για να μεταφερθεί στην πράξη αυτή η νέα κατεύθυνση της οικονομικής πολιτικής, τό συντομότερο δυνατό, στο σύνολο των χαρακτηριστικών της. Τό συγκυριακό πλαίσιο είναι ευνοϊκό για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού: χαρακτηρίζεται από μία ζωνρή άνάπτυξη της έξωτερικής ζήτησεως, μέτρια άνάκαμψη της έσωτερικής ζήτησεως και πιθανότητα μίας μικρότερης αύξησης των τιμών. Έτσι, μετά μία έλαφρά μείωση τό 1981, τό άκαθάριστο έγχώριο προϊόν θα πρέπει να αυξηθεί ξανά κατά τό 1982, ενώ η άνοδος των τιμών θα πρέπει να μειωθεί αυτόματα κάτω του 17 %. Τό πλαίσιο αυτό φαίνεται ευνοϊκό για την όριστική έφαρμογή του προβλεπόμενου συστήματος καταπολεμήσεως του πληθωρισμού τό όποιο θα μπορούσε, μέσα σε δύο έτη, να μειώσει τον

πληθωρισμό σ' ένα ρυθμό γύρω από τό μέσο όρο των έμπορικών εταίρων και να διατηρήσει συγχρόνως την τάση της μεσοχρόνιας δυνατικής άναπτύξεως της οικονομίας.

Η οικονομική πολιτική για τό 1982 θα πρέπει λοιπόν — και θα έχει τη δυνατότητα συγχρόνως — να είναι άποφασιστικά άντιπληθωριστική και συνεπώς να ίκανοποιήσει τούς στόχους της νομισματικής άυστηρότητας και της επιβραδύνσεως του κόστους των όποιων η επιδίωξη άπαιτείται ταυτόχρονα. Θα πρέπει, λοιπόν, πρώτα άπ' όλα, να γίνει μία προσπάθεια να μειωθεί άκόμα τό ποσοστό ρευστότητας της οικονομίας με μία νέα περικοπή των συνολικών πιστώσεων και συγχρόνως με μία νέα μείωση του ποσοστού ρευστότητας της άποταμείσεως. Για να επιτευχθεί αυτό, η μεγαλύτερη δυσκολία θα είναι ο περιορισμός του δημοσίου ελλείμματος — στο επίπεδο των 50 000 δισεκατομμυρίων λιρετών για την καθαρή δανειοδότηση του υπό εύρεία έννοια δημόσιου τομέα και 9 % του ΑΕΠ για τις χρηματοδοτικές άνάγκες της δημόσιας διοικήσεως — ο όποιος είναι άπαραίτητος για να μήν επιβληθούν στις έπιχειρήσεις ύπερβολικοί πιστωτικοί περιορισμοί. Για τό 1982 η δημοσιονομική διαχείριση θα πρέπει να άποβλέπει στην έξεύρεση νέων πόρων και ιδίως στην συμπίεση των δαπανών, διότι η αυτόματη άνάπτυξη των δημοσιονομικών μεγεθών πιθανόν να οδήγησει σε σημαντική ύπέρβαση του στόχου αυτού. Έπίσης, θα πρέπει οι πολύμηνες προσπάθειες για τη διάσπαση του φαύλου κύκλου της αύξησης των τιμών και του κόστους να καταλήξουν σε άποφασιστικά άποτελέσματα. Αυτός ο σκοπός θα επιτευχθεί υπό την προϋπόθεση ότι η έπιτυχία των κρατικών πρωτοβουλιών που άποβλέπουν σε μία πρόσθετη επιβράδυνση της αύξησης των τιμών καταναλωτού θα επιτρέψει την έπικράτηση της μετριοπάθειας κατά την άνανέωση πολλών και σημαντικών συλλογικών συμβάσεων που λήγουν περί τά τέλη του 1981 και, έκτός αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι θα συμφωνήσουν οι ένδιαφερόμενοι, σε μία έλαστική έφαρμογή του συστήματος της κινουμένης κλίμακας.

Έκτός των συγκυριακών μέτρων, η έξάλειψη του πληθωρισμού θα άπαιτήσει τη θέσπιση μόνιμων διατάξεων που άποβλέπουν σε σημαντική μείωση, στο μέλλον, της τροφοδοτήσεως της ρευστότητας μέσω του κρατικού ελλείμματος, τό όποιο κατά τό παρελθόν ήταν η κύρια πηγή της. Αυτό άπαιτεί δύο είδη ενεργειών, τό ένα σχετικά με τη χρηματοδότηση του ελλείμματος, τό άλλο για τό ίδιο τό έλλειμμα. Για την πρώτη, θα πρέπει, όπως έχει ήδη άρχισεί, να μειωθεί η προσφυγή του Υπουργείου Οικονομικών στην αγορά με την προοδευτική μετατροπή του σε Τράπεζα του δημοσίου τομέα: επί πλέον, η παύση των αυτόματων παρεμβάσεων της κεντρικής τραπεζής κατά τη δημόσια έγγραφη κρατικών χρεωγράφων πρέπει να οδήγησει σε καλύτερο έλεγχο της νομισματικής βάσεως. Όσον άφορα τό έλλειμμα, η άνάγκη της μείσεως του συνεπάγεται μία ένέργεια άκόμη πιο δραστήρια, έφ' όσον θα πρέπει να άσκηθεί στο τρέχον ύπόλοιπο. Κυρίως θα πρέπει να περιλαμβάνει έναν καλύτερο έλεγχο του κόστους λειτουργίας της δημόσιας διοικήσεως και των ύπηρεσιών του δημοσίου τομέα, την ύποχρέωση έπιτεύξεως ίσορροπίας σε μερικές

διαχειρίσεις μόνιμα έλλειμματικές — κατά κύριο λόγο περιθαλψη και συντάξεις —, την τροποποίηση του συστήματος των αυτόματων μεταφορών από τά δημόσια έσοδα υπέρ των περιφερειακών και τοπικών αυτοδιοικήσεων και στην έκ νέου θέσπιση ενός φόρου υπέρ αυτών.

Οι άλλες αντιπληθωριστικές ενέργειες πού επιβάλλονται, όπως ή εξάλειψη κανονισμών ή συνηθειών πού επιβαρύνουν τό κόστος της διανομής και της οικοδομικής κατασκευής, εξαρτώνται από την πολιτική της προσφοράς και, γι' αυτό τό λόγο, από τό σύνολο των μέτρων πού άφορούν τή γρήγορη προσαρμογή των παραγωγικών δομών στις άπαιτήσεις μιάς ανταγωνιστικής οικονομίας.

Τά πιά άναγκαία και επείγοντα από τά μέτρα αυτά άφορούν τήν ενέργεια, όπου, εξαιτίας της καθυστέρησης στην εφαρμογή μιάς συστηματικής πολιτικής εξοικονομησης και υποκατάστασης, ή κατάσταση χαρακτηρίζεται ακόμη από μιά πολύ μεγάλη έξαρτηση έναντι

του εισαγομένου πετρελαίου. Κατά τά επόμενα χρόνια πρέπει νά γίνει μεγάλη προσπάθεια γιά τή διατήρηση, τήν προαγωγή των έθνικών ενεργειακών πηγών, τήν ανάπτυξη του άτομικού τομέα, και τή μεταστροφή πρós τόν άνθρακα. 'Επιβάλλονται και άλλες ακόμη διαρθρωτικές ενέργειες πού θά βοηθήσουν στην αναπροσαρμογή της διομηχανίας, με στόχο μιά μετατόπιση του κέντρου βάρους των παραδοσιακών διομηχανιών και της βαριάς διομηχανίας, πού θίγονται καιρία από τό διεθνή ανταγωνισμό, πρós τις διομηχανίες ύψηλης τεχνολογίας, πού περιέχουν ύψηλό ποσοστό προστιθεμένης άξιας, οι όποιες θά πρέπει νά συντείνουν άναγκαία σε ένα πιά ευνοϊκό έμπορικό ισοζύγιο. 'Η ενίσχυση των δομών παραγωγής άπαιτεί, τέλος, νά ένταθούν οι προσπάθειες δελτιώσεως του περιβάλλοντος όπου αναπτύσσεται ή δραστηριότητα των επιχειρήσεων. 'Ιδίως θά πρέπει νά άποσκοπούν σε μεγαλύτερη άποτελεσματικότητα των δημοσίων υπηρεσιών, σε μιά μεγαλύτερη συμμετοχή των νοτιών περιοχών στην γενική προσπάθεια προσαρμογής των παραγωγικών δομών και σε καλύτερη ανταπόκριση του δικτύου επαγγελματικής εκπαίδευσης πρós τις άνάγκες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Ταβλία: 6ασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

'Ετη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά άποσχο- λούμενο πρόσωπο	Ποσοστό άνέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών κατανα- λωτοφ	'Αμοιβή ανά μισθωτό	'Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	'Ισοζύγιο του Δημοσίου (*)	Ποσοστό άποταμείωσης των ιδιωτών (*)	Αύξηση της προσφοράς χρήματος Μ2 (2)
	% (2)	% (2)	% (2)	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	5,9	6,3	5,5	3,5	10,3	+ 1,7	- 1,9	:	13,9
1970-1979	3,3	2,5	5,6	13,2	17,8	+ 0,2	- 9,1	25,2	19,6
1979	5,0	4,0	7,5	14,9	17,9	+ 1,6	- 9,4	26,1	20,3
1980	4,0	3,0	8,0	20,3	22,0	- 2,5	- 7,8	24,3	12,0 (6)
1981 (1)	- 0,3	- 0,6	8,6	19,5	19,3	- 2,3	- 9,0	23,5	3,2 (6)

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις των υπηρεσιών της 'Επιτροπής βάσει της άκολουθούμενης ή προβλεπόμενης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση με τήν προηγούμενη περίοδο σε έτησιο ρυθμό.

(3) 'Ορισμός της Στατιστικής 'Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

(4) Κατά τά στοιχεία του έθνικού λογιστικού, εξαίρεσει των δανείων, των προκαταβολών και των καθαρών συμμετοχών.

(5) Τέλος του έτους.

(6) Μ3 = 1980: 16,9
1981: 17,5.

Στό Λουξεμβούργο, ή άκαθάριστη εγχώρια παραγωγή μειώθηκε κατά 3 % περίπου τό 1981 και θά μπορούσε νά μειωθεί ακόμη κατά τό 1982, προκαλώντας μιά επιδείνωση της καταστάσεως της άπασχόλησεως, ή όποια μέχρι σήμερα θρισκόταν σε άρκετά καλά επίπεδα. 'Η αναδιάρθρωση της διομηχανίας καθίσταται έπομένως πιά επείγουσα, όπως επίσης και ή άναγκαιότητα μειώσεως, όσο είναι δυνατόν, του κόστους παραγωγής. Στο πλαίσιο αυτό, ή εφαρμογή των συμφωνιών πού συνάφθηκαν κατά τόν Μάιο με τούς κοινωνικούς εταίρους, πού επιτρέπουν κυρίως μιά έλαστική εφαρμογή του συστήματος τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, θά πρέπει νά συμβάλει σημαντικά· ή συμβολή αυτή φαίνεται ιδιαί-

τερα επίκαιρη άν ληφθεί ύπόψη ή πρόσφατη επιτάχυνση της αύξησης των τιμών καταναλωτοφ.

'Η άναγγελθείσα αυστηρότερη πολιτική των δαπανών στο σχέδιο προϋπολογισμού του 1982 θά πρέπει νά άποβλέπει στην εξασφάλιση του περιθωρίου έλιγμών πού είναι άπαραίτητο γιά τή διομηχανική ανανέωση και γιά τήν άποφυγή φορολογικών αύξησεων. 'Επομένως είναι σημαντικό νά μήν ξεπεραστεί τό καθορισμένο όριο του καθαρφ έλλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού (2,6 δισεκατομμύρια φράγκα ή 1,9 % του άκαθάριτου εγχώριου πριόντος).

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

Λουξεμβούργο: βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

Έτη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά απασχολούμενο πρόσωπο	Ποσοστό ανέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτού	Άμοιβή ανά μισθωτό	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Ίσοζύγιο του Δημοσίου (3)	Ποσοστό άποταμείωσης των ιδιωτών	Αύξηση της προσφοράς χρήματος M2/M3
	% (2)	% (2)	%	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	3,9	3,8	0,1	2,3	6,2	7,1	+1,7	:	:
1970-1979	3,1	1,6	0,2	6,6	10,4	18,5	+2,6	:	:
1979	3,6	2,5	0,7	4,9	6,2	28,7	+0,1	:	:
1980	0,4	-0,6	0,7	6,3	8,2	22,8	-1,3	:	:
1981 (1)	-3,3	-3,6	1,0	7,9	9,0	18,6	-3,0	:	:

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Έπιτροπής βάσει της ακόλουθουμένης ή προβλεπομένης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο σε επίτισο ρυθμό.

(3) Κατά τά στοιχεία του έθνικου λογιστικού, εξαίρεισει των δανείων, των προκαταβολών και των καθαρών συμμετοχών.

Στις Κάτω Χώρες, οι προβλέψεις για τό 1982 δείχνουν μία σχετική βελτίωση της οικονομικής καταστάσεως σε σχέση με τίς περισσότερες χώρες της Κοινότητος. Η παραγωγή θά ξαναπάρει μία άνοδική πορεία και ό ρυθμός πληθωρισμού θά παραμένει σε άρκετά μέτρια επίπεδα. Τό πλεόνασμα του ίσοζυγίου πληρωμών, της τάξεως των 5 δισεκατομμυρίων φιορινίων κατά τό 1981, θά μπορούσε νά φθάσει 13 δισεκατομμύρια φιορίνια κατά τό 1982, κυρίως λόγω της αύξήσεως των τιμών του εξαγομένου άερίου και της μειώσεως των έπενδύσεων.

Η εθνική αυτή εξέλιξη κρύβει, έντούτοις, μέτριες μεσοχρόνιες προοπτικές: σύμφωνα με τίς έπίσημες προβλέψεις ό ρυθμός αύξήσεως του άκαθάριστου έγχώριου προϊόντος δέν θά υπερβεί τό 1 % κατά την περίοδο 1981 με 1985.

Έτσι οι όλλανδικές άρχές φροντίζουν νά παγιώσουν την άνταγωνιστική θέση της οικονομίας. Η έπίτευξη του στόχου αυτού εξαρτάται από μία μεταβολή των διομηχανικών δομών που θά προκύψει ειδικότερα από μία μικρότερη ένταση της ζήτησεως ενεργείας, λαμβάνοντας υπόψη τή σταθεροποίηση της παραγωγής του φυσικού άερίου κατά τή διάρκεια της δεκαετίας του 1980.

Βασίζεται έπίσης σε έναν συνεχή μετριασμό των εισοδημάτων τόσο για τή μείωση του κόστους παραγωγής όσο και για την έγγυηση μιας έπαρκους άποδοτικότητος των απαραίτητων έπενδύσεων άναδιάρθρωσεως.

Η έπανευθυγράμμιση των κεντρικών τιμών στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος, που άπο-

φασίστηκε την 4η Οκτωβρίου 1981, ή όποία συνεπάγεται μία πραγματική άνατίμηση του φιορινιού κατά 3,5 % περίπου έναντι των άλλων χωρών μελών που συμμετέχουν στο μηχανισμό συναλλάγματος, πιθανό νά συμβάλει έπίσης σ' αυτό τό στόχο μέσω, κυρίως, της μειώσεως του κόστους των εισαγωγών, της εθνικής επιδράσεως που άσκει ή βελτίωση των όρων έμπορίου έπί των πραγματικών εισοδημάτων και των αύξημένων δυνατοτήτων για μία μείωση των έπιτοκίων.

Τό τελικό στοιχείο της στρατηγικής που άποβλέπει στην ένίσχυση της άνταγωνιστικότητος είναι ή σταθεροποίηση του φορολογικού δάρους και ή μείωση του έλλείμματος του προϋπολογισμού. Τό σχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού για τό 1982, που κατατέθηκε τον Σεπτέμβριο, τό όποιο έμφαίνει μείωση του πρόσ χρηματοδότηση ύπολοίπου του συνόλου της δημοσίας διοικήσεως από 7,75 % του έθνικου εισοδήματος τό 1981 σε 6,5 % τό 1982, καταρτίστηκε κάτω από αυτό τό πρίσμα. Έπιτρέπει σημαντικές οικονομίες κυρίως στον τομέα των κοινωνικών μεταβιβάσεων, των άποδοχών των δημοσίων ύπαλλήλων και της δημόσιας ύγείας. Οι τροποποιήσεις τίς όποιες έπέφερε στο σχέδιο προϋπολογισμού ή νέα κυβέρνηση άφήνουν τό έλλειμμα χωρίς μεταβολή, ένδ οι πρόσθετες δαπάνες, κυρίως για την άπασχόληση (2,5 δισεκατομμύρια φιορίνια σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας του συστήματος) άποτελούν άντικείμενο δημοσιονομικών συμψηφισμών. Μία μείωση του έλλείμματος του προϋπολογισμού όπως ή προαναφερθείσα δέν εξαλείφει τούς κινδύνους μιας πληθωριστικής χρηματοδοτήσεως και διατηρεί τό φορολογικό και παραφορολογικό δάρος στις Κάτω Χώρες σ' ένα από τά πλέον ύψηλά επίπεδα της Ευρώπης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Κάτω Χώρες: βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

'Ετη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά απασχολούμενο πρόσωπο	Ποσοστό ανέργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτού	'Αμοιβή ανά μισθωτό	'Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	'Ισοζύγιο του Δημοσίου (²)	Ποσοστό άποταμείωσης των ιδιωτών (⁴)	Αύξηση της προσφοράς χρήματος Μ2 (³)
	% (²)	% (²)	%	% (²)	% (²)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	5,5	3,8	0,9	4,1	10,4	+0,5	-0,6	:	8,7
1970-1979	3,5	3,0	3,0	7,5	11,7	+1,3	-0,8	17,6	11,6
1979	2,2	0,4	4,1	4,4	7,8	-1,3	-3,7	14,5	7,6
1980	0,5	0,2	4,9	6,9	5,8	-1,4	-3,7	13,3	3,6
1981 (¹)	-1,1	0,4	7,3	7,5	4,3	+0,6	-4,1	13,1	6,6

(¹) Προσωρινές εκτιμήσεις των υπηρεσιών της 'Επιτροπής βάσει της ακόλουθουμένης ή προβλεπομένης πολιτικής.

(²) Μεταβολή % σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο σε ετήσιο ρυθμό.

(³) Κατά τά στοιχεία του εθνικού λογιστικού, εξαιρείται των δανείων, των προκαταβολών και των καθαρών συμμετοχών.

(⁴) 'Ιδιωτικός τομέας.

(⁵) Τέλος του έτους.

Στό *Ηνωμένο Βασίλειο* τό επίπεδο παραγωγής πλησιάζει τώρα την ανάκαμψη μετά την κατά 6 % περίπου μείωση του ΑΕΠ από τό δεύτερο εξάμηνο του 1979 και μετά. Από τά μέσα του 1979 ως τά μέσα του 1981, ή συνολική βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 14 % και πλέον. Η πτώση αυτή προκάλεσε έν μέρει μιά γρήγορη αύξηση του ποσοστού ανεργίας ή όποια σήμερα υπερβαίνει τό 11 % του ενεργού πληθυσμού. 'Αντίθετα, επήλθε σημαντική ελάττωση του πληθωρισμού, ό όποιος μειώθηκε στό ήμισυ από τό 1980.

'Η άναμενόμενη πολύ ελαφρά ανάκαμψη —κατά πολύ κατώτερη της προβλεπόμενης για τό σύνολο της Κοινότητας— εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την άναστροφή του κύκλου σχηματισμού άποθεμάτων. 'Εν τούτοις, ή πρόσφατη μείωση της άξιας της λίρας θά πρέπει, με την ένθάρρυνση των εξαγωγών, να επιτρέψει τή διατήρηση του ρυθμού της ανάκαμψης. 'Επίσης, ή μείωση αυτή της άξιας δέν θά πρέπει να έμποδίσει κατά τό 1982 τή συνέχιση της μείωσης του ρυθμού πληθωρισμού, ό όποιος, έντούτοις, είναι πιθανό να παραμείνει σε διψήφιο άριθμό.

'Από τό 1979 ή οικονομική πολιτική των βρετανικών άρχων άποσκοπεί στον έλεγχο του έσωτερικού πληθωρισμού. 'Ο σκοπός αυτός επιδιώκεται με τό νομισματικό και δημοσιονομικό έλεγχο, στα πλαίσια μιάς μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής (MTFS) ή όποια προβλέπει ότι οι δημόσιες δαπάνες και ή δανειοδότηση του δημόσιου τομέα σάν ποσοστό του άκαθάριστου έγχώριου προϊόντος θά πρέπει να μειωθούν μεσοπρόθεσμα, σε συμφωνία με την κυβερνητική πολιτική της εξασφάλισης σταθερότητας αλλά και χωρίς υπερβολική πίεση επί των νομισματικών μεταβλητών.

'Αν και κατά την υιοθέτηση της στρατηγικής αυτής είχαν ληφθεί υπόψη οι δυσχέρειες που θά προκαλούσε δραχυχρόνια, είναι σαφές ότι ή αύξηση της ανεργίας υπήρξε μεγαλύτερη σε έκταση και διάρκεια από ό,τι

άναμενόταν. Συνεπώς, κατά τή διαμόρφωση της πολιτικής πρέπει να ληφθούν υπόψη οι έξής δύο παράγοντες. 'Αφ' ενός, είναι άπαραίτητο να εξασφαλισθεί ό έλεγχος των πληθωριστικών πιέσεων και της σταθερότητας των χρηματοδοτικών άγορών. 'Αφ' έτέρου, θά πρέπει να εφαρμοσθεί μιά σαφής στρατηγική με στόχο την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας της οικονομίας και την ελάφρυνση του κοινωνικού κόστους της διαδικασίας προσαρμογής, ιδίως δέ την άμβλυνση των δυσχερειών που συναντώνται στην αγορά εργασίας. 'Ενέργειες όπως αυτές οι όποιες άνακοινώθηκαν πρόσφατα, που άποβλέπουν στην άνάπτυξη της απασχολήσεως των νέων και στη βελτίωση της κατάρτισέως τους, μαζί με άλλες κυβερνητικές πολιτικές άποτελεσματικής άναπτύξεως, με άποδεδειγμένα κίνητρα, και με αύξημένη άνταγωνιστικότητα των έθνικών βιομηχανιών και σε όλους τους τομείς της οικονομίας, άποτελούν ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Σύμφωνα με τό σημερινό δημοσιονομικό προσανατολισμό, οι άνάγκες χρηματοδοτήσεως του δημόσιου τομέα (PSBR) για τό οικονομικό έτος 1981/82 θά είναι, από άπόψεως εκτελέσεως, γύρω στα 10,5 δισεκατομμύρια λίρες, ποσό που συμφωνεί με τό στόχο της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής και άντιπροσωπεύει μιά σημαντική μείωση σε ένα μόνο έτος. Πράγματι, σάν ποσοστό του άκαθάριστου έγχώριου προϊόντος ή άνάγκη χρηματοδοτήσεως θά πρέπει να μειωθεί στο 4,3 % έναντι 6 % κατά τό προηγούμενο οικονομικό έτος. 'Αντίθετα, είναι πιθανό ή αύξηση της προσφοράς χρήματος (sterling M3) να υπερβεί κάπως τό στόχο που καθορίστηκε μεταξύ 6 και 10 %.

Για τό οικονομικό έτος 1982/83 οι σημερινές προθέσεις των άρχων είναι να μειωθούν κάπως οι άνάγκες χρηματοδοτήσεως του δημόσιου τομέα σε άπόλυτους άριθμούς, για να πλησιάσουν τό διαχρονικό στόχο που καθορίστηκε στη «Μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική» (3,2 % του άκαθάριστου έγχώριου προϊόντος). Τά προγράμματα δημοσίων δαπανών που άνακοινώθη-

καν στις 2 Δεκεμβρίου 1981, συμπεριλαμβανομένης και αύξησης 5 δισεκατομμυρίων λιρών για το 1982/83 (δηλαδή λιγότερο από 5 % σε όνομαστικές τιμές), βρίσκονται σε αρμονία με το στόχο αυτό.

Για την αύξηση της συμβολής την οποία ένας παρόμοιος προσανατολισμός της δημοσιονομικής πολιτικής μπορεί να έχει στη διαδικασία έπιβραδύσεως της αύξησης των αποδοχών, σημαντικό είναι να τηρήσουν οι αρχές μία σθεναρή στάση όσον αφορά τις αυξήσεις αποδοχών στο δημόσιο τομέα. Τοιουτοτρόπως θα διευκολύνουν τον περιορισμό του συνόλου των δημοσίων δαπανών και θα αυξήσουν τη δυνατότητα της κυβερνήσεως να λάβει μέτρα όπως εκείνα που αναφέρθηκαν ανωτέρω, για την αντιμετώπιση των σημερινών δυσχερειών.

Αν και η αισθητή μείωση της αξίας της λίρας ή όποια παρατηρήθηκε πρόσφατα θα έχει αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της βρετανικής βιομηχανίας, βασικός στόχος της οικονομικής πολιτικής παραμένει η μείωση του πληθωρισμού, πράγμα που συνεπάγεται στο εξής την ανάγκη διατήρησης των συναλλαγματικών ισοτιμιών σε στενότερα πλαίσια από ό,τι στο παρελθόν. Επομένως, οι βρετανικές αρχές θα έπρεπε να εξετάσουν τη δυνατότητα καθορισμού ενός στόχου περιθωρίων διακυμάνσεως για την ισοτιμία της λίρας. Αφού η δημοσιονομική κατάσταση θα έχει βελτιωθεί και ο ρυθμός αύξησης του κόστους και των τιμών δεν θα διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από τον κοινοτικό μέσο όρο, η εμπιστοσύνη σε μία τέτοια πολιτική και τα μέσα εφαρμογής της θα ενισχυθούν από την αυξημένη συναλλαγματική σταθερότητα.

Οι έντονες ανταγωνιστικές πιέσεις στις οποίες υπόκειται τον τελευταίο καιρό το Ηνωμένο Βασίλειο, χωρίς καμιά αμφιβολία προκάλεσαν σημαντική βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας της βρετανικής οικονομίας. Έντούτοις, είναι πολλά αυτά που πρέπει να γίνουν

για την υπερπήδηση των διαρθρωτικών δυσχερειών τις οποίες αντιμετωπίζει μακροχρόνια η βρετανική οικονομία. Ειδικότερα, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεχίζει να υποφέρει από:

- σχετικά υψηλό επίπεδο πραγματικών μισθών, χαμηλή παραγωγικότητα εργασίας και μέτρια αποδοτικότητα των επιχειρήσεων,
- δομή της παραγωγής ή όποια, αν και βελτιούται, δεν είναι ακόμη αρκετά ανταγωνιστική.

Με τη μεσοπρόθεσμη μείωση των αυξήσεων των μισθών στα επίπεδα ή κάτω από τα επίπεδα που σημειώνονται στις άλλες κυριότερες βιομηχανικές χώρες, και με τη διατήρηση και ανάπτυξη των αυξήσεων της παραγωγικότητας που ήδη πραγματοποιήθηκαν, το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να δρίσκεται σε θέση να αυξήσει κατά τρόπο σημαντικό την αποδοτικότητα των επενδύσεων τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε σύγκριση με τις άλλες χώρες. Μία τέτοια ενέργεια θα είχε επίσης σαν αποτέλεσμα την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσεως των βρετανικών εξαγωγών. Η μεγαλύτερη αποδοτικότητα των επενδύσεων και αυτή η αυξημένη ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών θα ενθαρρύνουν τις επενδύσεις που χρειάζονται για τη συνέχιση της ανάπτυξεως της παραγωγικότητας της εργασίας και για την πραγματοποίηση, στη συνέχεια, της προσαρμογής των βιομηχανικών δομών. Έτσι, οι μακροχρόνιες προοπτικές αύξησης της απασχολήσεως θα είναι επίσης ευνοϊκότερες.

Έντούτοις, μία τέτοια διαδικασία θα απαιτούσε μία σημαντική τροποποίηση της συνθέσεως του εθνικού εισοδήματος, με μειωμένο το μερίδιο της εργασίας αλλά με αυξημένα κέρδη. Η αλλαγή αυτή θα αντανακλούσε τη μεταφορά πόρων από την κατανάλωση, της οποίας η επέκταση ήταν γρήγορη κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, προς τις επενδύσεις και τις εξαγωγές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

Ηνωμένο Βασίλειο: βασικά οικονομικά μεγέθη, 1960-1981

Έτη	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον	Αύξηση του ΑΕΠ κατ' όγκον ανά άτομο (αποασχολούμενο πρόσωπο)	Ποσοστό άνεργων στον ενεργό πληθυσμό	Αύξηση τιμών καταναλωτικού	Άμοιδή ανά μισθωτό	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Ίσοζύγιο του Δημοσίου (4)	Ποσοστό άπαιτούμενων των ιδιωτών (5)	Αύξηση της προσφοράς χρήματος Μ3 (6)
	% (1)	% (2)	%	% (2)	% (2)	% ΑΕΠ	% ΑΕΠ	%	%
1960-1969	3,1	1,8	1,8	3,5	6,1	-0,3	-1,0	8,1	5,2
1970-1979	2,2	2,7	4,0	12,3	15,1	-0,9	-2,4	11,3	13,8
1979	0,9	0,4	5,3	12,5	15,7	-1,2	-3,3	14,1	12,7
1980	-1,4	0,4	6,9	15,5	19,6	1,2	-3,5	15,1	18,6
1981 (1)	-1,2	2,5	10,2	11,8	12,1	1,2	-2,2	13,0	11,5

(1) Προσωρινές εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής βάσει της ακολουθούμενης ή προβλεπόμενης πολιτικής.

(2) Μεταβολή % σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο σε έτησιο ρυθμό.

(3) Βάσει των εκτιμήσεων της εθνικής δαπάνης.

(4) Κατά τα στοιχεία του εθνικού λογιστικού, εξαίρεσει των δανείων, των προκαταβολών και των καθαρών συμμετοχών.

(5) Σύμφωνα με τους εθνικούς λογαριασμούς του Ηνωμένου Βασιλείου.

(6) Προσφορά χρήματος (sterling M3).

Τό 1979 και τό 1980 τά στατιστικά στοιχεία σχετικά με την προσφορά χρήματος επηρεάστηκαν από την ύπαρξη έλέγχων «corset», και από την κατάργησή τους στά μέσα του 1980. Έάν γίνονιν οι κατάλληλες διορθώσεις, οι ρυθμοί αύξησης θα είναι περίπου 14,6 % για τό 1979 και τό 1980.

Σημείωση: Τά στοιχεία έχουν καταρτισθεί με βάση τό ΕΣΑ (SEC) μέχρι τό 1979, εκτός αντίθετου ένδειξεως.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με ελάχιστες εξαιρέσεις, όλες οι βιομηχανικές χώρες επλήγησαν από τις διαρθρωτικές μεταβολές που επήλθαν στη διεθνή οικονομία, από τις επιπτώσεις των δύο πετρελαϊκών κρίσεων, την αστάθεια των έπιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς επίσης και από τις ανισορροπίες που παρατηρήθηκαν όσον αφορά τους κρατικούς προϋπολογισμούς και τα ισοζύγια πληρωμών. Τόσο οι βιομηχανικές όσο και οι αναπτυσσόμενες χώρες είναι θυθισμένες σε μία κρίση προσαρμογής ή όποια αποδεικνύεται σκληρή και διαρκής.

Έντούτοις, όρισμένες βιομηχανικές χώρες, όπως οι Ένωμένες Πολιτείες και η Ίαπωνία, πέτυχαν να αντιμετώπισουν καλύτερα τις έπιταγές της προσαρμογής κατά τη δεκαετία του '70. Από τό 1974 μέχρι τό 1980 τό σύνολο των άποσχολουμένων στις Ένωμένες Πολιτείες αύξήθηκε κατά 12 έκατομμύρια, ενώ ό αριθμός αυτός στην Κοινότητα περιορίστηκε στις 118 χιλιάδες. Από τό 1976, χάρη στην ανταγωνιστικότητα και τό δυναμισμό της όσον αφορά τις εξαγωγές, η ιαπωνική οικονομία παρουσίασε ένα ρυθμό ανάπτυξης ύψους 5,3 % έτησιως. Τόσο οι Ένωμένες Πολιτείες όσο και η Ίαπωνία παρουσίασαν πρόσφατα νέο πλεόνασμα στα ισοζύγια πληρωμών τους (βλέπε πίνακα 14).

Σ' αυτή την κρίση προσαρμογής, προστέθηκε η ύφεση που προκάλεσε η δεύτερη πετρελαϊκή κρίση και η αστάθεια του δολαρίου. Γιά την Εύρώπη, η όποια έχει ύποστει πολύ περισσότερες ζημιές από ό,τι η Ίαπωνία και οι Ένωμένες Πολιτείες, τό ξεπέρασμα της κρίσεως αυτής αποδεικνύεται άκόμη πιο δύσκολο. Ό όγκος του άκαθάριστου έγχωριου προϊόντος γιά τό σύνολο της Κοινότητας θά μειωθεί έλαφρά κατά τό 1981. Από τις άρχές του 1980 μέχρι σήμερα, ό αριθμός των έγγεγραμμένων άνέργων στην Κοινότητα αύξήθηκε κατά 3 έκατομμύρια περίπου, ξεπερνώντας έτσι κατά πολύ τά 9 έκατομμύρια, δηλαδή πλέον του 8 % του ένεργου πληθυσμού. Ένώ οι άποκλίσεις της αύξησης του κόστους και των τιμών μεταξύ των Κρατών μελών έπιδεινώθηκαν, οι προσπάθειές τους δέν κατάφεραν παρά σε μικρό μόνο βαθμό να μειώσουν τόν πληθωρισμό. Τά έλλείμματα των ισοζυγίων πληρωμών και τά έπιτόκια άνήλθαν σε πάρα πολύ ύψηλά επίπεδα.

Ό συγκυριακός κύκλος διαγράφει τώρα μία εϋνοϊκή τροχιά στην Εύρώπη. Η πρόκληση με την όποια η Κοινότητα δρσκειται αντιμετώπη είναι να εξασφαλίσει ότι η μέτρια ανάκαμψη που αναμένεται σήμερα γιά τό 1982 θά όδηγήσει σε μία περίοδο διαρκούς ανάπτυξης και σταθερότητας, ικανής να δημιουργήσει νέες άπασχολήσεις και να μειώσει την άνεργία στο πλαίσιο ενός χαμηλού πληθωρισμού. Έντούτοις, η ανάκαμψη αυτή η όποια βασίζεται στις εξαγωγές παραμένει εύθραυστη και εξαρτάται από την καλύτερη δυνατή άλληλεπίδραση μεταξύ της εϋνοϊκής έπεκτάσεως του διεθνούς έμπορίου, της αύξημένης και συνεχούς ανταγωνιστικότητας των Κρατών μελών, καθώς και της μειώσεως των έπιτοκίων. Στο έσωτερικό επίπεδο θά πρέπει να ενισχυθεί από τη δελτίωση της άποδοτικότητας των έπιχειρήσεων από άποτελεσματικότερα προγράμματα κινήτρων και από μεγαλύτερη διαθεσιμότητα κεφαλαίων γιά την ένθάρ-

ρυνση των έπενδύσεων και, προάπντων, γιά την διευκόλυνση της άνανεώσεως καθώς και της αναδιαρθρώσεως της παραγωγικής δυναμικότητας στην Εύρώπη.

Καλύτερα άποτελέσματα όσον αφορά τά ισοζύγια πληρωμών θά αύξαναν τις πιθανότητες μειώσεως των έπιτοκίων και άμβλύνσεως των νομισματικών περιορισμών. Έάν η Κοινότητα έπιθυμεί να έπωφεληθεί από μία έπέκταση της έξωτερικής ζήτησεως, πρέπει να έλέγχει σταθερά κάθε τάση ένισχύσεως του προστατευτισμού. Στο βαθμό που ύπάρχουν όρισμένες δυνατότητες γιά την έπιλεκτική ένισχυση της ζήτησεως, η ένισχυση αυτή θά πρέπει να διατεθεί σε τομείς όπου τό έργατικό και παραγωγικό δυναμικό είναι διαθέσιμο και όπου οι άμειωτες έπιπτώσεις επί του ισοζυγίου πληρωμών είναι μικρές.

Η έπανευθυγράμμιση των κεντρικών τιμών, που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος την 4η Οκτωδρίου 1981, άποτελεί ένα νέο σημείο άνοφοράς γιά τη μελλοντική διαχείριση της οικονομικής πολιτικής. Αυτή καθεαυτή η έπανευθυγράμμιση είναι δείγμα όρθης διαχείρισεως: έπιβεβαιώνει ότι τό σύστημα μπορεί να προσαρμοστεί για να άποφύγει τις άκανόνιστες ή ύπεροβολικές μεταβολές των τιμών συναλλάγματος των συμμετεχόντων νομισμάτων. Έντούτοις, ύπογραμμίζει επίσης την άνάγκη άνανεώσεως και ένισχύσεως των προσπαθειών γιά την πραγματοποίηση της συγκλίσεως σχετικά με την εξέλιξη του κόστους και όσον αφορά τις έθνικές δημοσιονομικές και νομισματικές πολιτικές. Επί πλέον, αυτή καθεαυτή η έπανευθυγράμμιση δικαιολογεί την πραγματοποίηση προσαρμογών όσον αφορά την έσωτερική πολιτική, άφ' ενός γιά μία αύστηρότερη δράση που να έπιτρέπει τόν έλεγχο των δημοσίων έλλειμμάτων και του κόστους στις χώρες των όποιών τό νόμισμα ύποτιμήθηκε, και άφ' έτέρου γιά τη λήψη μέτρων που να ένισχύουν τη δραστηριότητα σ' εκείνες τις χώρες των όποιών τό νόμισμα άνατιμήθηκε, κυρίως διά της μειώσεως των έπιτοκίων. Μία καλύτερη σύγκλιση και ένας καλύτερος συντονισμός της οικονομικής της πολιτικής προς αυτή την κατεύθυνση, θά επέτρεπε στην Κοινότητα συγχρόνως να ένισχύσει τό ΕΝΣ, που άποτελεί ένα ουσιαστικό στοιχείο των πολιτικών που άπαιτούνται γιά να όδηγήσει η άνάκαμψη σε μία περίοδο συνεχούς ανάπτυξεως και σταθερότητας.

Η δελτίωση των προοπτικών και τά άποτελέσματα τά όποια προβλέπονται γιά τό 1982 δέν έπαρκούν γιά την άναστροφή της τάσεως της άνεργίας, γιά την άπορρόφηση της αύξησης της προσφοράς έργατικού δυναμικού ή γιά τη θεραπεία της οικονομικής άδυναμίας και των σφαλμάτων της οικονομικής πολιτικής που άφησαν την Εύρώπη χωρίς καθόλου καλή προστασία έναντι των σημαντικών άντικτύπων της κρίσεως που έχουν συγκλονίσει τη διεθνή οικονομία.

Έπιβάλλεται να πραγματοποιηθούν πιο ριζοσπαστικές και πιο βαθιές μεταβολές σχετικά με τη μακροοικονομική διαχείριση των προϋπολογισμών, με τις κλαδικές προσαρμογές και με τη συμπεριφορά των κοινωνικών

εταίρων. Η δική μας εμπειρία τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της Κοινότητας δείχνει ότι αυτές οι τεράστιες οικονομικές προσαρμογές είναι δυνατές και

μπορούν πραγματικά να στεφθούν με επιτυχία, εάν οι ουσιαστικές επιλογές σχετικά με την οικονομική πολιτική καθοριστούν με σωστό τρόπο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

Βασικά οικονομικά μεγέθη για την Κοινότητα, τις ΗΠΑ και την Ίαπωνία

Έτη	ΑΕΠ σε δγκο (1)	Συνολική άποσχόληση	Άνεργια	Τμές κατα- ναλωτού (άποπληθωριστής)	Κατά μονάδα σχετικό κόστος εργασίας (2)	Ίσοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	Έλλειμμα του προϋπολογι- σμού (3)
	μεταβολή σε %	μεταβολή σε %	% του ένεργου πληθυσμού	μεταβολή σε %	μεταβολή σε %	σε % του ΑΕΠ	σε % του ΑΕΠ
Κοινότητας:							
1974-1978	2,1	-0,1	4,5	10,7	0,5	-0,1	-3,7
1979	3,4	0,7	5,4	9,6	8,6	-0,5	-3,6
1980	1,1	0,0	6,0	11,8	6,2	-1,4	-3,5
1981 (4)	-0,5	-1,3	7,8	11,3	-14,5	-1,2	-4,4
ΗΠΑ							
1974-1978	2,5	2,0	6,9	7,3	-3,2	-0,3	-0,9
1979	2,4	3,5	5,8	8,9	1,1	-0,8	+0,5
1980	-0,2	0,3	7,1	10,2	1,5	+0,1	-1,2
1981 (4)	1,9	1,5	7,4	8,4	14,0	+0,2	-0,8
Ίαπωνία							
1974-1978	3,3	0,8	1,9	10,3	3,0	+0,5	-3,2
1979	5,6	1,3	2,1	2,0	-14,2	-0,9	-4,7
1980	4,1	1,0	2,0	7,1	-10,7	-1,0	-3,9
1981 (4)	4,0	1,0	2,1	5,4	10,4	+0,3	-3,0

(1) Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα: Άκαθάριστο Έγχώριο Προϊόν· ΗΠΑ και Ίαπωνία: Άκαθάριστο Έθνικό Προϊόν.

(2) Κατά μονάδα κόστος εργασίας στη μεταποιητική βιομηχανία εκφραζόμενο σε δολάρια, σε σχέση με τό σταθμικό μέσο όρο 17 ανταγωνιστών.

(3) Δυνατότητα (+) ή ανάγκη (-) χρηματοδότησεως του δημοσίου, στοιχεία των έθνικών λογαριασμών.

(4) Έκτίμηση.

Πηγή: Eurostat· έθνικοί λογαριασμοί των χωρών του ΟΟΣΑ, τόμος ΙΙ· έκτιμήσεις των υπηρεσιών της Έπιτροπής.

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Δεκεμβρίου 1981

περί συμπλήρωσης των οδηγιών 75/362/ΕΟΚ, 77/452/ΕΟΚ, 78/686/ΕΟΚ και 78/1026/ΕΟΚ περί της αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων, αντίστοιχως, των ιατρών, των νοσοκόμων υπεύθυνων για γενική περίθαλψη, των οδοντίατρων και των κτηνίατρων, όσον αφορά τα κεκτημένα δικαιώματα

(81/1057/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 49, 57 και 66,

τήν πρόταση της Έπιτροπής (1),

τή γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τή γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής (3),

Έκτιμώντας:

ότι στις οδηγίες 75/362/ΕΟΚ (4), 77/452/ΕΟΚ (5), 78/686/ΕΟΚ (6) και 78/1026/ΕΟΚ (7) περί της αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων αντίστοιχως των ιατρών, των νοσοκόμων υπεύθυνων για γενική περίθαλψη, των οδοντίατρων και των κτηνίατρων, και περί των μέτρων προς διευκόλυνση της πραγματικής άσκησης του δικαιώματος έγκαταστάσεως και του δικαιώματος της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, οι σχετικές με τα κεκτημένα δικαιώματα διατάξεις αναφέρονται στα διπλώματα, πιστοποιητικά και άλλους τίτλους των ιατρών, των νοσοκόμων υπεύθυνων για γενική περίθαλψη, των οδοντίατρων και των κτηνίατρων, που χορηγήθηκαν από τα Κράτη μέλη πριν τεθούν σ' έφαρμογή οι εν λόγω οδηγίες·

ότι οι διατάξεις αυτές, κατά συνέπεια, δέν καλύπτουν ρητά τα διπλώματα, πιστοποιητικά και άλλους τίτλους που πιστοποιούν εκπαίδευση που δέν ανταποκρίνεται

στις ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσως που προβλέπονται, αντίστοιχως, στις οδηγίες 75/363/ΕΟΚ (8), 77/453/ΕΟΚ (9), 78/687/ΕΟΚ (10) και 78/1027/ΕΟΚ (11) όταν, ενώ ή εκπαίδευση αυτή είχε αρχίσει πριν τή θέση τους σ' έφαρμογή, ολοκληρώθηκε μετά τή θέση σ' έφαρμογή των εν λόγω οδηγιών·

ότι πρέπει να συμπληρωθεί τό κενό αυτό,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ :

Άρθρο 1

Τό άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 75/362/ΕΟΚ, τό άρθρο 4 της οδηγίας 77/452/ΕΟΚ, τό άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 78/686/ΕΟΚ και τό άρθρο 4 της οδηγίας 78/1026/ΕΟΚ, ισχύουν επίσης και για τα διπλώματα, τα πιστοποιητικά και τους άλλους τίτλους που πιστοποιούν εκπαίδευση που δέν ανταποκρίνεται στις ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσως που προβλέπονται, αντίστοιχα, στα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 της οδηγίας 75/363/ΕΟΚ, στο άρθρο 1 της οδηγίας 77/453/ΕΟΚ, στα άρθρα 1, 2 και 3 της οδηγίας 78/687/ΕΟΚ και στο άρθρο 1 της οδηγίας 78/1027/ΕΟΚ, και ή όποια, ενώ είχε αρχίσει πριν τήν εν λόγω θέση σ' έφαρμογή, ολοκληρώθηκε μετά τή θέση σ' έφαρμογή των εν λόγω οδηγιών.

(1) ΕΕ άριθ. C 121 της 23. 5. 1981, σ. 3.

(2) ΕΕ άριθ. C 172 της 13. 7. 1981, σ. 114.

(3) ΕΕ άριθ. C 185 της 27. 7. 1981, σ. 7.

(4) ΕΕ άριθ. L 167 της 30. 6. 1975, σ. 1.

(5) ΕΕ άριθ. L 176 της 15. 7. 1977, σ. 1.

(6) ΕΕ άριθ. L 233 της 24. 8. 1978, σ. 1.

(7) ΕΕ άριθ. L 362 της 23. 12. 1978, σ. 1.

(8) ΕΕ άριθ. L 167 της 30. 6. 1975, σ. 14.

(9) ΕΕ άριθ. L 176 της 15. 7. 1977, σ. 8.

(10) ΕΕ άριθ. L 233 της 24. 8. 1978, σ. 10.

(11) ΕΕ άριθ. L 362 της 23. 12. 1978, σ. 7.

Άρθρο 2

Τά Κράτη μέλη λαμβάνουν τά αναγκαία μέτρα γιά νά συμμορφωθοῦν μέ τήν παρούσα ὁδηγία τό ἀργότερο στίς 30 Ἰουνίου 1982. Ἐνημερώνουν ἀμέσως τήν Ἐπιτροπή.

Άρθρο 3

Ἡ παρούσα ὁδηγία ἀπευθύνεται στά Κράτη μέλη.

Ἐγινε στίς Βρυξέλλες, στίς 14 Δεκεμβρίου 1981.

Γιά τό Συμβούλιο

Ὁ Πρόεδρος

G. HOWE

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Δεκεμβρίου 1981

περί συνάψεως συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του Βασιλείου της Σουηδίας σχετικά με τη σύνδεση του κοινοτικού δικτύου μεταδόσεως στοιχείων (Euronet) και του σουηδικού δικτύου στοιχείων για σκοπούς συλλογής πληροφοριών, και περί συνάψεως τριμερούς πρωτοκόλλου σχετικά με τις συνέπειες των συμφωνιών συνεργασίας για τα δίκτυα στοιχείων, συναφθεισών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και, αφ' ενός μέρους, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφ' ετέρου δέ, του Βασιλείου της Σουηδίας

(81/1058/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τήν απόφαση 81/599/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1981 για την έγκριση τρίτου σχεδίου δράσεως στον τομέα της πληροφόρησης και τεκμηριώσεως (1981-1983) (1), και ιδίως το άρθρο 3,

τήν πρόταση της Έπιτροπής,

Έκτιμώντας:

ότι η Έπιτροπή έχει διαπραγματευθεί συμφωνία συνεργασίας με το Βασίλειο της Σουηδίας με σκοπό τη σύνδεση του δικτύου στοιχείων της χώρας αυτής και του δικτύου Euronet·

ότι, κατά συνέπεια, η συμφωνία αυτή πρέπει να συναφθεί·

ότι, επί πλέον, πρέπει να συναφθεί τριμερές πρωτόκολλο σχετικά με τις συνέπειες των συμφωνιών συνεργασίας για τα δίκτυα στοιχείων, συναφθεισών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και, αφ' ενός μέρους, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφ' ετέρου δέ, του Βασιλείου της Σουηδίας,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του Βασιλείου της Σουηδίας σχετικά με τη σύνδεση του κοινοτικού δικτύου μεταδό-

σεως στοιχείων (Euronet) και του σουηδικού δικτύου στοιχείων για σκοπούς συλλογής πληροφοριών, εγκρίνεται εξ ονόματος της Κοινότητας.

Τό κείμενο της συμφωνίας προσαρτάται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Τό τριμερές πρωτόκολλο σχετικά με τις συνέπειες των συμφωνιών συνεργασίας για τα δίκτυα στοιχείων, συναφθεισών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και, αφ' ενός μέρους, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφ' ετέρου δέ, του Βασιλείου της Σουηδίας, εγκρίνεται εξ ονόματος της Κοινότητας.

Τό κείμενο του πρωτοκόλλου προσαρτάται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να όρισει τό πρόσωπο στό όποιο ανατίθεται ή ύπογραφή της συμφωνίας με σκοπό τη δέσμευση της Κοινότητας.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 14 Δεκεμβρίου 1981.

Γιά τό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
G. HOWE

(1) ΕΕ αριθ. L 220 της 6. 8. 1981, σ. 29.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του Βασιλείου της Σουηδίας σχετικά με τη σύνδεση του κοινοτικού δικτύου μεταδόσεως στοιχείων (Euronet) και του σουηδικού δικτύου στοιχείων για σκοπούς συλλογής κληρονομιών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

αφ' ενός, και

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

αφ' ετέρου,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ:

ότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έγιναν αξιόλογες προσπάθειες στην Ευρώπη στον τομέα της μεταδόσεως στοιχείων βάσει του packet switching, καθώς και στον τομέα της επιστημονικής και τεχνικής πληροφόρησης και τεκμηριώσεως·

ότι στις 23 Νοεμβρίου 1971 συνήφθη συμφωνία περί ιδρύσεως ενός ευρωπαϊκού δικτύου πληροφορικής (COST 11) για τη μετάδοση στοιχείων βάσει της τεχνολογίας του packet switching, στην οποία συμμετέχουν σήμερα η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ένεργειας, η Γαλλία, η Γερμανία, η Γιουγκοσλαβία, η Έλβετία, το Ήνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες, η Νορβηγία, η Πορτογαλία και η Σουηδία·

ότι το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (αποκαλούμενο έφεξης «Συμβούλιο»), στο ψήφισμά του της 14ης Ιανουαρίου 1974 για το πρώτο γενικό πρόγραμμα δράσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας, υπογραμμίζει ότι, έφ'σον είναι απαραίτητο η χρήση, πρέπει να καθίσταται δυνατή η σύνδεση τρίτων χωρών, ιδίως ευρωπαϊκών, στις ενέργειες που θρίσκονται στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού·

ότι το Συμβούλιο, στις 18 Μαρτίου 1975, στις 9 Οκτωβρίου 1978 και στις 27 Ιουλίου 1981, εξέδωσε τριετή σχέδια δράσεως στον τομέα επιστημονικής και τεχνικής πληροφόρησης και τεκμηριώσεως, προβλέποντας, ειδικότερα, τη δημιουργία ενός δικτύου μεταδόσεως στοιχείων (αποκαλούμενο έφεξης «Euronet») που θά παρέχει στους χρήστες των Κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (αποκαλούμενα έφεξης «Κράτη μέλη»), αξιόπιστη, ταχεία και οικονομική πρόσβαση σε όλα τα διαθέσιμα επιστημονικά, τεχνικά, οικονομικά, νομικά και κοινωνικά στοιχεία·

ότι με την πολυμερή σύμβαση της 11ης Δεκεμβρίου 1975 περί θέσεως σε λειτουργία και εκμεταλλεύσεως ενός δικτύου τηλεπικοινωνιών για το Euronet, οι Διοικήσεις των Τηλεπικοινωνιών των Κρατών μελών αποφάσισαν να αναλάβουν τις εργασίες αυτής της θέσεως σε λειτουργία και εκμεταλλεύσεως και ανέθεσαν στη Γαλλία τη σύναψη της σχετικής συμβάσεως με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (αποκαλούμενη έφεξης «Κοινότητα») η οποία και υπογράφηκε την 15η Δεκεμβρίου 1975·

ότι το Συμβούλιο, με την απόφασή του της 27ης Ιουλίου 1981, πρόβλεψε τη δυνατότητα της Κοινότητας να συνάπτει συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες που μετέχουν στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη των Διοικήσεων των Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών (ΕΔΤΤ, CEPT)·

ότι η Σουηδία από πολλά χρόνια συμμετέχει στην ανάπτυξη της επιστήμης της πληροφόρησης και ειδικότερα στις υπηρεσίες συλλογής πληροφοριών on-line, στο πλαίσιο των χωρών της Βορείου Ευρώπης (Scannet)·

ότι η Σουηδική Διοίκηση Τηλεπικοινωνιών έχει εγκαταστήσει ένα δημόσιο packet switching δίκτυο μεταδόσεως στοιχείων για συλλογή πληροφοριών on-line (καλούμενο έφεξης «σουηδικό δίκτυο στοιχείων») τό οποίο εγκαινιάσθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 1979·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ:

ότι η Σουηδία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Διαστημικής Έταιρείας και ότι υπάρχει συνεργασία μεταξύ της Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Διαστημικής Έταιρείας στον τομέα του Euronet·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ:

ότι είναι προς τό άμοιβαίο συμφέρον των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας αυτής να γίνει σύνδεση του σουηδικού δικτύου στοιχείων και του Euronet, μέ σκοπό να δοθεί στους χρήστες στη Σουηδία δυνατότητα προσβάσεως στις υπηρεσίες πληροφόρησης των Κρα-

των μελών και στους χρήστες στα Κράτη μέλη προσβάσεως στις υπηρεσίες πληροφορήσεως της Σουηδίας και, επί πλέον, να εξετασθούν οι δυνατότητες αναπτύξεως του marketing των υπηρεσιών πληροφορήσεως του είδους αυτού στη Σουηδία και στα Κράτη μέλη,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο I

Η παρούσα συμφωνία παρέχει τό γενικό πλαίσιο για συνεργασία στον τομέα των υπηρεσιών πληροφορήσεως και ειδικότερα για τή σύνδεση του Euronet και του σουηδικού δικτύου στοιχείων, με σκοπό νά παράσχει άμοιβαία πρόσβαση στις προσιτές στο κοινό υπηρεσίες πληροφορήσεως. Η συνεργασία αυτή θά υλοποιηθεί μέσω:

- μιάς ρυθμίσεως εφαρμογής, μεταξύ των Διοικήσεων των Τηλεπικοινωνιών πού μετέχουν στο Euronet και τής Σουηδικής Διοικήσεως Τηλεπικοινωνιών,
- μιάς ρυθμίσεως για τίς υπηρεσίες πληροφορήσεως, μεταξύ τής Κοινότητας και τής Σουηδικής Άντιπροσωπείας Έπιστημονικής και Τεχνικής Ένημερώσεως.

Οί χρήστες στα Κράτη μέλη θά άποκτήσουν, μέσω του Euronet, πρόσβαση στο σουηδικό δίκτυο στοιχείων και οί χρήστες στη Σουηδία, μέσω του σουηδικού δικτύου στοιχείων, πρόσβαση στο Euronet. Με τήν επιφύλαξη των έθνικών νομοθεσιών, και ειδικότερα των διατάξεων πού διέπουν τήν πρόσβαση στις βάσεις στοιχείων, οί οργανισμοί έμπορίας ύπολογιστών στα Κράτη μέλη και στη Σουηδία θά έχουν τίς ίδιες δυνατότητες για τή σύνδεσή τους στα συνδεδεμένα δίκτυα. Με τήν επιφύλαξη πάντοτε των έθνικών νομοθεσιών και κανονιστικών διατάξεων, ή σύνδεση των χρηστών και των οργανισμών έμπορίας ύπολογιστών θά πραγματοποιείται χωρίς διακρίσεις και σε βάση άμοιβαιότητας.

Άρθρο II

Η άναφερόμενη στο άρθρο I ρύθμιση εφαρμογής μεταξύ των Διοικήσεων των Τηλεπικοινωνιών θά περιλάβει, μεταξύ άλλων, τίς τεχνικές ρυθμίσεις και τίς οικονομικές συνέπειες τής σύνδεσης των δύο δικτύων τηλεπικοινωνιών. Η άναφερόμενη στο άρθρο I ρύθμιση για τίς υπηρεσίες πληροφορήσεως μεταξύ τής Κοινότητας και τής Σουηδικής Άντιπροσωπείας Έπιστημονικής και Τεχνικής Ένημερώσεως θά περιλάβει, μεταξύ άλλων, διατάξεις για τή λειτουργία και τήν ανάπτυξη των υπηρεσιών πού θά προσφέρουν τά δίκτυα, θά καθορίσει τίς άρχές τής προτεινόμενης συνεργασίας των μερών και θά προσδιορίσει τίς αντίστοιχες συνεισφορές.

Άρθρο III

Μέ σκοπό νά διαφυλαχθούν τά συμφέροντα των χρηστών και νά εξασφαλισθεί ή άποδοτική και με χαμηλό κόστος λειτουργία των δικτύων, καθώς και ύψηλο επίπεδο υπηρεσιών, καθένα από τά συμβαλλόμενα μέρη θά κάνει ό,τι είναι δυνατό για νά δεδαιωθεί ότι οί υπεύθυνοι λειτουργίας των οργανισμών έμπορίας ύπολο-

γιστών, πού είναι ένταγμένοι στα συνδεδεμένα δίκτυα, τηρούν έναν κώδικα συμπεριφοράς κατά τό δυνατό πλησιέστερο στην κοινή δήλωση προθέσεων πού περιέχεται στο παράρτημα τής παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο IV

Τά συμβαλλόμενα μέρη θά ένθαρρύνουν τίς προσπάθειες συνεργασίας για τήν ανάπτυξη περαιτέρω προδιαγραφών, υπηρεσιών, διευκολύνσεων και άρωγής για τούς χρήστες. Θά ένθαρρύνουν επίσης τή συνεργασία μεταξύ ομάδων υπευθύνων των οργανισμών έμπορίας ύπολογιστών και μεταξύ ομάδων χρηστών. Η Κοινότητα θά προσπαθήσει νά διευκολύνει τή συμμετοχή των σουηδών υπευθύνων λειτουργίας των οργανισμών έμπορίας ύπολογιστών, στις συνεδριάσεις τής άναφερόμενης στο παράρτημα έπιτροπής υπευθύνων λειτουργίας των οργανισμών έμπορίας ύπολογιστών του Euronet, όπως επίσης και τή συμμετοχή των σουηδών χρηστών στις ομάδες των χρηστών του Euronet.

Άρθρο V

Τά συμβαλλόμενα μέρη θά ένθαρρύνονται άμοιβαία μέσω τής διπλωματικής όδου για τήν πρόοδο πού πραγματοποιείται στο πλαίσιο αυτής τής συμφωνίας. Ειδικότερα, θά άνταλλάσσουν, τό ταχύτερο δυνατό, κάθε πληροφορία σχετική με τίς προοπτικές συνδέσεως των οργανισμών έμπορίας ύπολογιστών και τραπεζών ή βάσεων στοιχείων.

Άρθρο VI

Κάθε έπέκταση του Euronet σε χώρες μή μέλη τής Κοινότητας θά άποτελεί προηγουμένως άντικείμενο διαβουλεύσεων των συμβαλλομένων μερών, ειδικότερα όσον άφορά τίς συνέπειες μιάς τέτοιας επέκτάσεως τόσο στις σχέσεις μεταξύ Σουηδίας και Κοινότητας, όσο και στις σχέσεις των δύο μερών με τά κράτη πρós τά όποια θά γίνει ένδεχομένως ή επέκταση.

Άρθρο VII

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει τή δυνατότητα νά συνδέσει τό δίκτυό του με άλλα δίκτυα, οργανισμούς έμπορίας ύπολογιστών και άλλους χρήστες, έγκατεστημένους εκτός τής Σουηδίας ή των Κρατών μελών. Η μεταγενέστερη σύνδεση τέτοιων επέκτάσεων με τό δίκτυο του άλλου συμβαλλομένου μέρους προϋποθέτει προηγούμενη συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων μερών και, άνάλογα με τήν περίπτωση, τή συγκατάθεση των άρμοδίων Διοικήσεων Τηλεπικοινωνιών.

Άρθρο VIII

Η παρούσα συμφωνία δεν θίγει το δικαίωμα της Σουηδικής Διοικήσεως Τηλεπικοινωνιών να χρησιμοποιεί το σουηδικό δίκτυο στοιχείων για επικοινωνία ανεξάρτητη από το Euronet.

Άρθρο IX

Κάθε διαφορά για την έρμηνεία και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας θα υποβάλλεται σε διαβουλεύσεις των συμβαλλομένων μερών.

Άρθρο X

Η παρούσα συμφωνία θα επικυρωθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν στο

Έγινε στις Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

καθένα. Θα τεθεί σε ισχύ την ημέρα που τα συμβαλλόμενα μέρη θα κοινοποιήσουν αμοιβαία την ολοκλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών.

Άρθρο XI

Η παρούσα συμφωνία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1983. Είναι πάντως δυνατό να λήξει νωρίτερα, με πρωτοβουλία ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη και υπό τον όρο ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος θα έχει προειδοποιηθεί πρό ενός έτους.

Άρθρο XII

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε δύο αντίτυπα, στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ιταλική, ολλανδική και σουηδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Για την Κυβέρνηση
του Βασιλείου της Σουηδίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κοινή δήλωση προθέσεων, αφορά τους υπευθύνους λειτουργίας των οργανισμών έμπορίας υπολογιστών οι οποίοι θέ συνδεθούν στο Euronet και οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο III της συμφωνίας συνεργασίας

1. 'Ο υπεύθυνος λειτουργίας των οργανισμών έμπορίας υπολογιστών, αποκαλούμενος εφεξής «όργανισμός έμπορίας», είναι πλήρως υπεύθυνος για την παροχή των υπηρεσιών του μέσω του δικτύου.
2. 'Ο οργανισμός έμπορίας δεν θά κάνει διακρίσεις των χρηστών του Euronet βάσει της εθνικότητός τους. 'Αν υπάρχουν συμβάσεις ή διεθνείς συμφωνίες περιέχουν διατάξεις που εισάγουν διακρίσεις, ο οργανισμός έμπορίας πρέπει να ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες αρχές και να φροντίσει για την τροποποίησή τους.
3. 'Απαγορεύεται ο άθέμιτος ανταγωνισμός. 'Αν θεωρηθεί απαραίτητο, ο οργανισμός έμπορίας θά κληθεί από τις αρμόδιες αρχές της χώρας του να παράσχει τις σχετικές εξηγήσεις.
4. 'Ο οργανισμός έμπορίας θά τηρήσει την αρχή ότι οι υπηρεσίες πληροφόρησης πρέπει να παρέχονται στο χαμηλότερο δυνατό κόστος, θά λαμβάνει δε υπόψη του, κατά το μέτρο του δυνατού, την αρχή αυτή στην πολιτική του καθορισμού των τιμών.
5. 'Ο οργανισμός έμπορίας θά συμμετέχει στις προσπάθειες που αποσκοπούν στην προοδευτική έναρμόνιση των υπηρεσιών. Ειδικότερα θά εξετάζει:
 - την εφαρμογή της κοινής γλώσσας διατυπώσεως των ερωτημάτων για το σύστημά του συλλογής πληροφοριών, έτσι όπως έχει περιγραφεί στο «'Οδηγός Euronet: κοινή γλώσσα διατυπώσεως των ερωτημάτων για τα συστήματα συλλογής πληροφοριών»,
 - την προοδευτική έναρμόνιση των γενικών όρων πωλήσεως, οι οποίοι πρέπει από κοινού να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας,
 - την προοδευτική προσαρμογή των εγχειριδίων οδηγίων,
 - την άπλοποίηση των διαδικασιών για την πρόσβαση και την τιμολόγηση της παροχής υπηρεσιών στους χρήστες.
6. 'Ο οργανισμός έμπορίας πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση αποτελεσματικής δημοσιότητας στην περιοχή που καλύπτεται από το Euronet για τις υπηρεσίες του και για την ενημέρωση των χρηστών.
7. Μέ σκοπό να συμβάλει στη δημιουργία ευνοϊκών όρων συνεργασίας ο οργανισμός έμπορίας δέχεται να συμμετέχει σε επιτροπή που θά συνέχεται τακτικά, με σκοπό να ακούγονται οι απόψεις των οργανισμών έμπορίας σχετικά με όλα τα προβλήματα που αφορούν το δίκτυο και να γίνονται οι κατάλληλες συστάσεις που θά μεταδίδάζονται στις αρμόδιες αρχές των χωρών που μετέχουν στο Euronet. Οι συμμετέχοντες στις συνεδριάσεις αυτής της επιτροπής αναλαμβάνουν και τά έξοδα συμμετοχής τους.
8. 'Ο οργανισμός έμπορίας θά όρίσει τον αντιπρόσωπό του σ' αυτή την επιτροπή σε τρεις μήνες από την ημερομηνία συνάψεως της συμφωνίας βάσει της οποίας συνδέεται με το Euronet· μέσα στην ίδια προθεσμία θά όρίσει επίσης και κάθε άλλον αντιπρόσωπο για τις σχετικές με το Euronet υποθέσεις και θά καθορίσει τον τομέα εδθύνης τους.
9. Μέσα στην ίδια προθεσμία, ο οργανισμός έμπορίας θά υποβάλει στις αρμόδιες αρχές της χώρας του προσωρινή περιγραφή της δάσεως στοιχείων και σχετικών υπηρεσιών που προτίθεται να προσφέρει. Αυτή ή περιγραφή θά πλησιάζει κατά το δυνατόν εκείνη των υπηρεσιών της δάσεως στοιχείων, όπως περιγράφεται στο «'Οδηγός Euronet για τη συνεργασία μεταξύ των παρεχόντων δάσεις στοιχείων και των οργανώσεων των οργανισμών έμπορίας». Ειδικότερα, ή περιγραφή θά συνίσταται στην παρουσίαση των δάσεων στοιχείων, των συναφών υπηρεσιών και των τιμών παροχών. 'Οριστική περιγραφή των υπηρεσιών θά σταλεί στις αρμόδιες υπηρεσίες, τό αργότερο τρεις μήνες πριν από την έναρξη λειτουργίας της υπηρεσίας.
10. 'Ο οργανισμός έμπορίας φροντίζει να γνωστοποιεί τρεις μήνες πριν κάθε ουσιαστική αλλαγή στη φύση των ειδικών υπηρεσιών που προσφέρει και να πληροφορεί σχετικά τις αρμόδιες αρχές της χώρας τους.
11. 'Αν ο οργανισμός έμπορίας προτίθεται να χρησιμοποιήσει τη σύνδεσή του με το Euronet για διαφορετικούς σκοπούς από αυτούς που καλύπτονται από τη συμφωνία συνεργασίας, πληροφορεί σχετικά τις αρμόδιες αρχές της χώρας του.
12. Μέ σκοπό να επιτρέψει στις αρμόδιες αρχές να προσαρμόσουν τό δίκτυο στις ανάγκες τους, ο οργανισμός έμπορίας υποβάλλει, τουλάχιστον μιά φορά τό χρόνο, στατιστικά στοιχεία με τις υπηρεσίες που παρέχει στο πλαίσιο του Euronet, όπως δικος συναλλαγών, αριθμός των συναλλαγών, αριθμός των συνδρομητών, κλπ.

ΤΡΙΜΕΡΕΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

σχετικό με τις συνέπειες των συμφωνιών συνεργασίας για τα δίκτυα στοιχείων, συναφθεισών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και, αφ' ενός μέρους, της Έλβετικής Συνομοσπονδίας, αφ' ετέρου δέ, του Βασιλείου της Σουηδίας

Έκτιμώντας:

ότι η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και η Έλβετική Συνομοσπονδία συνήψαν στις 28 Σεπτεμβρίου 1979 συμφωνία με μορφή ανταλλαγής επιστολών για την επέκταση του κοινοτικού δικτύου μεταδόσεως στοιχείων (Euronet) στην Έλβετία, καλουμένη έφεξης «άνταλλαγή επιστολών»·

ότι η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και το Βασίλειο της Σουηδίας έχουν συνάψει σήμερα συμφωνία συνεργασίας για τη σύνδεση του κοινοτικού δικτύου μεταδόσεως στοιχείων (Euronet) και του σουηδικού δικτύου στοιχείων, με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών, καλουμένη έφεξης «συμφωνία συνεργασίας»·

ότι, σύμφωνα με τό σημείο 10 της ανταλλαγής επιστολών, η Έλβετική Συνομοσπονδία έχει συγκατατεθεί στή σύνδεση του Euronet και του σουηδικού δικτύου στοιχείων,

τά μέρη πού ύπογράφουν τό πρωτόκολλο δέχονται ότι η συμφωνία συνεργασίας θά εφαρμοσθεί στό Euronet, όπως αυτό έχει έπεκταθεί στην Έλβετία και στό σουηδικό δίκτυο στοιχείων.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις

Γιά τό Έλβετικό Όμοσπονδιακό Συμβούλιο

Γιά τήν Κυβέρνηση του Βασιλείου της Σουηδίας

Γιά τό Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 14ης Δεκεμβρίου 1981****περί παρεκκλίσεως, υπέρ της Όμοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, από την οδηγία 73/403/ΕΟΚ περί συγχρονισμού των γενικών απογραφών πληθυσμού**

(81/1059/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 213,

τήν πρόταση της Έπιτροπής,

Έκτιμώντας:

ότι η οδηγία 73/403/ΕΟΚ ⁽¹⁾ όριζει ότι τα Κράτη μέλη πρέπει να προθούν σε γενική απογραφή πληθυσμού μεταξύ 1ης Μαρτίου και 31ης Μαΐου 1981·

ότι έχουν παρουσιασθεί σοβαρές δυσκολίες, απρόβλεπτες κατά τό χρόνο της εκδόσεως της οδηγίας και οι όποιες πράγματι δέν επέτρεψαν τήν πραγματοποίηση της διενέργειας της απογραφής στην Όμοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά τήν έν λόγω περίοδο·

ότι προτείνεται να γίνει ή παραπάνω απογραφή στην Όμοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μεταξύ 1ης Μαρτίου και 31ης Μαΐου 1983,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση από τό άρθρο 1 τής οδηγίας 73/403/ΕΟΚ, ή Όμοσπονδιακή Δημοκρατία τής Γερμανίας θά πραγματοποιήσει τή γενική απογραφή πληθυσμού μεταξύ 1ης Μαρτίου και 31ης Μαΐου 1983.

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία άπευθύνεται στην Όμοσπονδιακή Δημοκρατία τής Γερμανίας.

Έγινε στίς Βρυξέλλες, στίς 14 Δεκεμβρίου 1981.

Γιά τό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. HOWE

(1) ΕΕ άριθ. L 347 τής 17. 12. 1973, σ. 50.

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Δεκεμβρίου 1981

περί παρεκκλίσεως, υπέρ του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, από την οδηγία 73/403/ΕΟΚ περί συγχρονισμού των γενικών απογραφών πληθυσμού

(81/1060/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 213,

τήν πρόταση της Έπιτροπής,

Έκτιμώντας:

δτι η οδηγία του Συμβουλίου 73/403/ΕΟΚ (1) όρίζει δτι τά Κράτη μέλη πρέπει νά προδοϋν σέ γενική απογραφή πληθυσμοϋ μεταξύ 1ης Μαρτίου και 31ης Μαΐου 1981·

δτι έχουν παρουσιασθει σοδαρές δυσκολίες, απρόδλεπτες κατά τό χρόνο εκδόσεως τής οδηγίας και οι όποιες πράγματι δέν επέτρεψαν τήν πραγματοποίηση τής απογραφής στό Βασίλειο τών Κάτω Χωρών κατά τήν έν λόγω περίοδο·

δτι οι ζητούμενες από τήν Έπιτροπή πληροφορίες μποροϋν, σέ μεγάλο βαθμό, νά ληφθοϋν από τρέχουσες δημογραφικές στατιστικές, άφ' ενός, και βάσει δειγματοληψίας, άφ' έτέρου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση, ή οδηγία 73/403/ΕΟΚ δέν θά εφαρμοσθει στην περίπτωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

Άρθρο 2

Η οδηγία αυτή απευθύνεται στό Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 14 Δεκεμβρίου 1981.

Γιά τό Συμβούλιο
Ό Πρόεδρος
G. HOWE

(1) ΕΕ αριθ. L 347 της 17. 12. 1973, σ. 50.

